

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A PRAKTICKÁ ŠKOLA ARKADIE, o. p. s.
U NOVÝCH LÁZNÍ 1286/9, TEPLICE 415 01

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PRAKTICKOU
ŠKOLU JEDNOLETOU**

„S PRAXÍ DO ŽIVOTA I“

*(ZPRACOVÁNO PODLE RÁMCOVÉHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU PRO VZDĚLÁVACÍ
OBOR PRAKTICKÁ ŠKOLA JEDNOLETÁ 78-62-C/01) Č. J. 183/2012*

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

<u>Název programu:</u>	Školní vzdělávací program pro vzdělávací obor praktická škola jednoletá 78-62-C/01
<u>Motivační název:</u>	„S praxí do života I.“
<u>Předkladatel:</u>	
Název školy	Základní škola a praktická škola Arkadie, o. p. s.
Adresa školy	U Nových lázní 1286/9, Teplice 415 01
Ředitel školy	Mgr. Ivan Růžička
Koordinátor ŠVP	Mgr. Dita Nerudová
Telefon	417 577 774, 724707952
E-mail	info@zsarkadie.cz
Web	http://www.zsarkadie.cz
IZO	102 000 603
REDIZO	600 023 737
Právní forma	obecně prospěšná společnost
IČ	25 048 791

<u>Zřizovatel:</u>	Arkadie, společnost pro komplexní péči o zdravotně postižené, U Nových lázní 1286/9, Teplice 415 01
Ředitelka správní rady	Ing. Jana Brežná, statutární zástupce, tel. 725 582 599
Tel.	417 563 450
E-mail	brezna@arkadie.cz
Web	http://www.arkadie.cz
IČ	00556203
DIČ	CZ00556203
Právní forma	občanské sdružení
<u>Platnost dokumentu od:</u>	1. 9. 2012
<u>Č. j.:</u>	183/2012
ŠVP schválen radou školy:	25. 6. 2012

Školní vzdělávací program pro vzdělávací obor praktická škola jednoletá 78-62-C/01 (ŠVP PRŠ 1) ZŠ a PŠ Arkadie, o. p. s. „S PRAXÍ DO ŽIVOTA I.“ je školský dokument, který se vytvářel od září 2010 do června 2012 a po schválení školskou radou nabyl platnosti od 1. 9. 2012. Spoluautoři a realizátoři projektu jsou pedagogičtí pracovníci ZŠ a PŠ Arkadie, o. p. s., bez jejichž práce, úsilí a tvořivosti by tento dokument nikdy nevznikl, proto jim patří můj dík a uznání.

Mgr. Ivan Růžička

ředitel škol

Podpis ředitele školy:

.....

Razítko školy:

.....

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Vzdělávání v Základní škole a praktické škole Arkadie, o. p. s. je nedílnou součástí komplexní péče, poskytované jednotlivými zařízeními Společnosti pro komplexní péči o zdravotně postižené Arkadie, občanům se zdravotním postižením, směřující k co nejsamostatnějšímu životu. Vzdelávání stojí na začátku procesu, který zvyšuje kvalitu jejich života a podněcuje aktivitu.

Základní a praktická škola Arkadie o. p. s. je umístěna ve dvou budovách vilového typu. Nachází se v různých čtvrtích Teplic (vzdálených od sebe zhruba 20 minut pěší chůze) v klidném prostředí v blízkosti lázeňských parků. Díky dvěma mikrobusem zřizovatele a spolupráci se Sdružením Pohoda zajišťujeme pravidelnou denní dopravu žáků do a ze školy v teplickém okrese, čímž mají možnost naši školu navštěvovat i žáci ze vzdálených míst a žáci s těžším postižením. Výhodné je umístění školy v dosahu MHD a v blízkosti vlakového i autobusového nádraží.

Výuka na 1. stupni probíhá v budově na Valech, Purkyňova 10. Sem jsou zařazeni žáci z 1. – 5. ročníku Základní škol a 1. – 5. ročníku Základní školy speciální. Žáci 2. stupně, žáci šestého ročníku a žáci 2. stupně základní školy speciální a studenti Praktické školy jednoleté a dvouleté se vzdělávají v budově v Šanově, U Nových lázní 9. Součástí školy je školní klub a školní družina, jejichž činnost navazuje na výchovně vzdělávací program ZŠ a ZŠ speciální.

Kapacita školy je stanovena na 40 žáků pro ZŠP, na 40 žáků pro ZŠS a na 10 studentů PRŠ. Žáci a studenti jsou rozděleni do devíti třídních celků. Skladba žáků a studentů ve třídách se řídí stupněm postižení, věkem a druhem vzdělávacího programu. Od toho se odvíjí i počet žáků ve třídě.

2.2 VYBAVENÍ ŠKOLY (MATERIÁLNÍ, PROSTOROVÉ, TECHNICKÉ A JINÉ PODMÍNKY)

Arkadie je školou rodinného typu s bezbariérovým přístupem, na 1. stupni jsou 4 učebny a 1 pracovna, které slouží k výuce i k odpočinku, na 2. stupni je 5 učeben a 3 pracovny (keramická, zahradní a technická dílna). Všechny třídy jsou vybaveny výpočetní technikou, která má prostřednictvím počítačové sítě přístup k internetu, nadstandardní vybavení školy plně zabezpečuje potřeby našich žáků. Menší nevýhodou jsou malé prostory budov.

V každé budově se nachází cvičná kuchyň, keramická dílna, vhodné hygienické zázemí (šatny, WC, sprchy v souladu s normami). Všechny tyto prostory slouží během dopoledne k výuce a ke skupinové nebo individuální rehabilitaci a cíleným terapiím (canisterapie, ergoterapie, logopedie), v dopoledních a odpoledních hodinách školní družině, klubu, zájmovým kroužkům a muzikoterapii.

Interiér obou škol je velmi útulný, dbáme na to, aby se žáci velkou měrou podíleli na výzdobě škol pomocí všech výtvarných děl.

Třídy jsou nadstandardně vybaveny novým nábytkem s variabilní sestavou ergonomických lavic, počítačovou technikou s připojením k internetu a k vnitřní počítačové síti a velkým množstvím výukových a rehabilitačních pomůcek, které jsou doplňovány a obnovovány podle potřeb žáků. Učitelům a asistentům je v každé učebně k dispozici PC s připojením na tiskárnu a kopírku, internet a vnitřní síť. Dále disponujeme dataprojektory, interaktivními tabulemi, vizualizérem, dotekovou obrazovkou, fotoaparáty, videokamerami a další audiovizuální technikou.

Nevlastníme tělocvičnu, což řešíme pronájmem v ZŠ U Nových lázní, ale naše škola má dostatek kvalitních sportovních pomůcek. Od jara do podzimu využíváme k výuce SP vlastní hřiště a vzhledem k umístění školy využíváme celoročně také park před školou k různým aktivitám (jízda na kolech, kolečkových bruslích, na běžkách) a pravidelně chodíme plavat do nedalekého Aquacentra.

Předností obou budov je zahrada, která slouží ke hře i výuce. Zahrada na prvním stupni je přizpůsobena mladším žákům, vybavena nápaditými prvky. Mohou je bezpečně využívat i žáci s těžším postižením. Žáci z druhého stupně a střední školy mají k dispozici zahradu především s novým víceúčelovým sportovním hřištěm, venkovní učebnou, zahradním amfiteátre a prostorem pro výuku praktických činností.

Obědy jsou řešeny na prvním stupni dovážkou jídla ze školní jídelny a podávány v jídelně školy. Žáci druhého stupně dochází společně s doprovodem přímo do školní jídelny jiné základní školy. Studenti střední školy mají možnost stravovat se tamtéž. Svačiny jsou zajišťovány v jednotlivých zařízeních.

2.3 CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ

Naše škola vzdělává žáky převážně se souběhem vad, tj. žáky se speciálně vzdělávacími potřebami. Spektrum postižení našich žáků je od pásma lehkého mentálního handicapu až po těžký, s různou kombinací vad zejména tělesných a smyslových. Zajišťujeme individuální a komplexní péči s perspektivou celoživotního systému zabezpečení v návaznosti na rehabilitační chráněné dílny, stacionáře a chráněné bydlení. Vzhledem ke službě svozu a rozvozu žáků k nám docházejí nebo dojíždějí děti z města Teplice, z krajského města Ústí n/L, Dubí, Duchova, Bíliny, Krupy, ale i z přilehlých vesnic. Také sociální prostředí rodin našich žáků je velmi rozmanité.

2.4 CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Převážně mladý pedagogický sbor tvoří 11 většinou kvalifikovaných učitelů – speciálních pedagogů a 11 odborných asistentů pedagoga. Ve sboru je 5 mužů. Na škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence, environmentální koordinátor, správce výpočetní techniky. Vzdělání většiny odpovídá kvalifikačním požadavkům, všichni jsou motivováni k dalšímu vzdělávání a osobnímu růstu. V zaměření dalšího vzdělávání všech pedagogických pracovníků jsou preferovány potřeby školy, hledá se však i prolnutí se zájmy, zaměřením a zvláštními schopnostmi každého pedagoga. Dále se školou spolupracují externí učitel muzikoterapie, klinický psycholog, odborníci ze společnosti (sociální pracovník, pracovní konzultantka, ergoterapeut a vedoucí chráněných dílen).

2.5 DLOUHODOBÉ PROJEKTY A SPOLUPRÁCE

Naše škola dlouhodobě spolupracuje s TJ Nola a Hnutím speciálních olympiád, prezentuje se na mnoha sportovních, kulturních akcích v rámci našeho okresu i celé ČR a je členem Sdružení škol Čech, Moravy a Slezska. Žáci se často úspěšně zúčastňují speciálních letních i zimních olympiád, soutěží zručnosti a dovednosti na abilympiádách. Pořádáme pro žáky mimoškolní a prázdninové aktivity (letní integrovaný tábor, cyklistický tábor, sportovně poznávací výjezdy, turistický tábor, lyžařský kurz, zájmové kroužky). Úzce spolupracujeme s MěÚ Teplice v rámci kulturních akcí (Vánoční trhy, Zahájení lázeňské sezóny). Tyto akce realizujeme pomocí projektů, na které získáváme finance z různých zdrojů.

Školu navštěvují v rámci svých odborných praxí studenti středních, vyšších odborných a vysokých škol v regionu. Nedílnou součástí této spolupráce je i přednášková činnost našich pedagogických pracovníků pro tyto organizace.

2.6 SPOLUPRÁCE SE SOCIÁLNÍMI PARTNERY

Ve velké míře škola využívá spolupráce s Arkadií o. p. s., která poskytuje sociální služby zdravotně postiženým občanům. Spolupracujeme především se sociální pracovníci, pracovní konzultantkou a vedoucími chráněných a rehabilitačních dílen.

Dalším partnerem je Úřad práce, se kterým řešíme problematiku zaměstnávání zdravotně postižených lidí. Pořádá také pro školy nabídku poradenských programů k volbě povolání.

Škola dlouhodobě spolupracuje s organizací Lebenshife „Altmark- West“ v SRN. V průběhu osmi let, během kterých obě organizace spolupracují, se uskutečnila řada společných dovolených, projektů, stáží a návštěv odborných pracovníků a klientů. Dlouhodobě tyto přátelské kontakty finančně podporuje Česko-německý fond budoucnosti.

2.7 SPOLUPRÁCE S RODIČI

Jde o otevřený proces, při kterém se snažíme především získat důvěru rodičů, kteří jsou uživateli našich služeb a jistě chtějí pro své dítě kvalitní, profesionální, ale zároveň lidskou péči.

Mohou si kdykoliv domluvit individuální konzultaci nebo svoji přítomnost přímo ve vyučování. 4x ve školním roce zve škola rodiče na třídní schůzky. I zde mají rodiče možnost si domluvit osobní konzultaci. Mohou využít poradenské služby, škola dle potřeb organizuje informační schůzky k sociální problematice. Další informace mohou rodiče i veřejnost čerpat na našich internetových stránkách – www.arkadie.cz.

S rodiči se setkáváme při slavnostním zahájení školního roku, slavnostním rozdáváním pololetního a závěrečného vysvědčení. Zúčastňují se i dalších akcí školy i společnosti (Cena Arkadie, Vánoce s Arkadií, Ples Arkadie, Setkání rodin žáků, klientů, příznivců a přátel Arkadie u příležitosti mezinárodního dne rodiny apod.). Někteří rodiče rádi jezdí na vybrané akce i jako doprovod (Matějská pouť, premiéra našeho představení v Paláci Akropolis v Praze).

Někteří rodiče jsou členy statutárních orgánů školy a společnosti.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Záměr školy Arkadie vyplývá již od samotného počátku jejího založení skupinou maminek (v roce 1991) z potřeby vytvořit alternativu k tehdejší, spíše separační výchově dětí se zdravotním postižením. Našimi klienty jsou žáci se zdravotním postižením, většinou se souběhem vad. Smyslem vzdělávání v naší škole je co nejkomplexnější příprava žáků na občanský, rodinný a profesní život. Výsledkem výchovně vzdělávacího působení školy by měla být co největší míra samostatnosti a soběstačnosti žáků v dospělosti.

3.2 CHARAKTERISTIKA OBORU VZDĚLÁNÍ

Praktická škola jednoletá doplňuje a rozšiřuje všeobecné vzdělání dosažené v průběhu povinné školní docházky. Vzdělávací proces je zaměřen na získání základních pracovních dovedností, návyků a pracovních postupů potřebných v každodenním i v budoucím pracovním životě. Poskytuje základy odborného vzdělání a manuálních dovedností v oboru dle zaměření přípravy a vedoucích k profesnímu uplatnění. Získané dovednosti mohou žáci také využít v dalším vzdělávání.

3.3 PROFIL ABSOLVENTA

Absolvent naší školy dokáže vyjádřit své potřeby po stránce materiální a sociální. Má vytvořené základní hygienické a společenské návyky. Komunikuje se svým okolím, s úřady, v případě nesnáží ví, kam se obrátit o pomoc. V rámci svých schopností má vytvořeny základní pracovní návyky v těchto oblastech:

domácí práce – péče o domácnost, úklid, praní, žehlení, nakupování

ruční práce – výroba dárkových a dekorativních předmětů z keramiky, ručního papíru a výroba svíček, základní údržba ošacení, základní dílenské a údržbářské techniky pro využití v běžném životě

rodinná výchova - praktické zvládnutí rodinného života, péče o domácnost

farmářství a pěstivatelství - praktické zvládnutí pěstivelských technik ve skleníku, na pozemku, pomoc při ošetřování a chovu hospodářských zvířat

3.4 PODMÍNKY PRO PŘIJETÍ

Pravidla pro přijímání žáků do Základní školy a praktické školy Arkadie, o. p. s. se řídí platnou legislativou, z které vyplývá, že žadatel o přijetí či přestup musí předložit písemnou žádost a písemné doporučení školského poradenského zařízení (tj. pedagogicko psychologické poradny či speciálně pedagogického centra) pro zařazení dítěte do Praktické školy. Konkrétní postup při přijímání žáků je specifikován na webových stránkách školy: www.arkadie.cz. Praktická škola jednoletá dává možnost získat střední vzdělání žákům se středně těžkým stupněm mentálního postižení, případně s lehkým mentálním postižením v kombinaci s dalším zdravotním postižením, kteří ukončili povinnou školní docházku v základní škole samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením, povinnou školní docházku v základní škole speciální, povinnou školní docházku, ale nezískali základní vzdělání, základní vzdělání v základní škole a z vážných zdravotních důvodů, které jsou v kombinaci s mentálním postižením, se nemohou vzdělávat na jiném typu školy.

3.5 ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání v praktické škole jednoleté se uskutečňuje v denní formě vzdělávání. Vzhledem ke speciálním vzdělávacím potřebám žáků je výuka organizovaná tak, aby byly respektovány individuální zvláštnosti a schopnosti žáků po stránce psychické, fyzické i sociální. Výuka naukových a výchovných předmětů probíhá ve škole, praktická cvičení jsou uskutečňována na odloučených pracovištích (viz. Oblasti vzdělávání – Praktická cvičení). Je ukončeno závěrečnou zkouškou; dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce.

3.6 ORGANIZACE ZÁVĚREČNÉ ZKOUŠKY

Závěrečná zkouška se skládá z ústní teoretické zkoušky z Rodinné výchovy a z praktické zkoušky z odborného předmětu Praktická cvičení. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu žák získá střední vzdělání. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce.

3.7 UPLATNĚNÍ ABSOLVENTA

Uplatnění absolventů je možné při jednoduchých pracovních činnostech v oblasti služeb a výroby, nejčastěji v rehabilitačních a chráněných dílnách, případně možnost dalšího studia.

Principy, kterými se řídí naše škola:

- Jsme **otevřená škola**. Naše škola je připravená přivítat nejen své žáky, ale i jejich blízké. Rodiče (zákonní zástupci) mohou navštívit a sledovat dění ve škole nebo se do něj aktivně zapojit. Rodiče nám pomáhají například při exkurzích a výletech a zúčastňují se akcí, které připravujeme. Přicházejí k nám i studenti různých oborů (sociologie, pedagogika, zdravotnictví). Zapojujeme se také do projektů základních škol.
- Dbáme na **individuální přístup** k žákům i k rodičům. Jsme škola rodinného typu. V našich třídách je menší počet žáků, kterým se při vyučování věnuje nejen učitel, ale také jeden nebo dva asistenti. K našemu programu patří také rehabilitační cvičení a logopedická péče, hipoterapie, muzikoterapie a canisterapie.

- Zajišťujeme svým žákům **všestranný rozvoj osobnosti**. Je pro nás důležité rozvíjet všechny stránky osobnosti. Ve vzdělávacím procesu nechceme preferovat jen intelektuální schopnosti, ale podporovat i jiné druhy nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické atd. Důležitou úlohu v této oblasti plní široká nabídka zájmových útvarů naší školy – hudební, sportovní, výtvarný, keramický atd. Naši žáci mohou pracovat na počítačích vybavených speciálními pomůckami a výukovými programy (televizní lupa, programy na čtení a úpravu textu).
- V naší škole pracuje odpovědný a **odborný kolektiv**. Naši učitelé mají vysokoškolské vzdělání v oboru speciální pedagogika. Asistenti mají vzdělání, které s jejich prací přímo souvisí, to znamená v oborech pedagogických, sociálních a zdravotnických. Spolupracujeme také s odborníky ze speciálně pedagogického centra, pedagogicko-psychologické poradny, NIDV, dětským psychologem a vzdělávacími institucemi v regionu.
- Po ukončení vzdělání naše starost o žáky nekončí. Snažíme se jim **pomáhat po celý život**. Společnost Arkadie, která je zřizovatelem naší školy, zároveň provozuje také chráněné dílny, ve kterých naši absolventi nacházejí pracovní uplatnění. Součástí komplexní péče, kterou nabízíme, je také denní stacionář, odborné sociální a kariérní poradenství. Naším dalším projektem je chráněné bydlení, které umožňuje mladým lidem se zdravotním postižením vést co nejsamostatnější život.

3.8 VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE A CÍLE

V praktické škole jednoleté usilujeme o naplnění těchto cílů:

- rozšiřovat a prohlubovat u žáků poznatky získané v základním vzdělávání;
- upevňovat a dále rozvíjet klíčové kompetence žáků, zkvalitnit jejich vědomosti, dovednosti a formovat jejich postoje;
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení;
- vést žáky k využívání komunikačních dovedností (případně alternativních způsobů komunikace), používat účinnou a otevřenou komunikaci a směřovat je k demokratické diskuzi;
- rozvíjet tělesné, duševní a specifické schopnosti a dovednosti žáků;
- učit žáky vnímat a chránit zdraví jako vyvážený stav duševní, fyzické a sociální pohody;
- rozvíjet vztahy k lidem, k prostředí a přírodě;
- směřovat žáky k jednání v souladu se strategií udržitelného rozvoje;
- vést žáky k vytváření odpovědného přístupu k plnění svých povinností a k respektování stanovených pravidel;
- vést žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci;
- směřovat žáky k osvojování si poznatků a pracovních postupů a připravovat je k vykonávání pracovních činností podle jejich schopností.

	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • klademe důraz na využití znalostí a dovedností získaných při výuce a jejich aplikaci v praktickém životě • vedeme žáky k používání základních všeobecně známých pojmů, vysvětlujeme jejich význam • učíme vyhledávat potřebné informace v literatuře a na internetu a vedeme k jejich využívání • motivujeme k rozšiřování svých dovedností a vědomostí • podporujeme žáky v realizaci vlastních nápadů • učíme reagovat na hodnocení ze strany druhých a přijímat radu i oprávněnou kritiku
Kompetence k řešení problému	<ul style="list-style-type: none"> • snažíme se, aby na praktických příkladech ze života, samostatně nebo s pomocí dokázali žáci analyzovat konkrétní problém a stanovit postup řešení • usilujeme o to, aby dokázali rozpoznat problémy a při řešení požádali o radu a řídili se jí • necháme žáky přijímat důsledky jejich rozhodnutí • snažíme se, aby se nenechali při řešení problémů odradit nezdarem a učili se překonávat obtíže • učíme přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonalujeme a upravujeme verbální i neverbální projev • podporujeme využívání vyjadřovacích schopností v další komunikaci • chceme, aby žáci dodržovali pravidla diskuze • učíme navázat a udržet kontakt v rozhovoru, aktivně naslouchat druhým • vedeme k jednoduchému a jasnému formulování a vyjadřování svých myšlenek a názorů • podporujeme využívání běžných informačních a komunikačních prostředků • snažíme se, aby dokázali využívat i komunikace pomocí výtvarných, hudebních a pohybových prostředků • vedeme k používání běžných zdvořilostních frází
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky pracovat ve skupině, tolerovat a respektovat ostatní • snažíme se, aby rozpoznali nevhodné chování, odmítali rizikové chování • chceme, aby vhodně reagovali na žádost o pomoc, v rámci svých možností ji uměli poskytnout • motivujeme k prezentaci výsledků jejich práce • posilujeme zdravé sebevědomí, vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení • vedeme k upevňování dobrých vztahů mezi spolužáky, učiteli a ostatními dospělými • posilujeme sociální chování a sebeovládání, vnímavost k potřebám starých, nemocných a postižených lidí • dbáme na dodržování stanovených pravidel chování
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> • učíme žáky respektovat odlišné názory, přesvědčení druhých • vedeme k poznávání národních tradic a svátků a objasňujeme jejich význam

	<ul style="list-style-type: none">• klademe důraz na respektování pravidel soužití ve škole i mimo ni• zařazujeme do výuky spolupráci s dalšími institucemi• učíme žáky chránit své zdraví, uvědomovat si význam zdravého životního stylu a podle možností se podílet na ochraně životního prostředí• snažíme se, aby v rámci svých možností uměli přizpůsobit chování v krizových situacích• chceme, aby dokázali respektovat příkazy dospělých v případě nebezpečí• učíme žáky zvládat běžnou komunikaci s úřady
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none">• posilujeme osvojování pracovních dovedností, návyků a postupů pro každodenní pracovní činnosti• vedeme k vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem• dbáme na dodržování zásad bezpečnosti ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot, jejich uplatňování při pracovních činnostech• klademe důraz na dokončení zadané práce a její ohodnocení• podporujeme chápání významu práce a možnost zapojení do pracovního procesu• motivujeme k aktivnímu zapojení do činností realizovaných školou i mimo výuku• učíme žáky používat bezpečně a účelně materiály, nástroje a vybavení

3.9 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKU SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází z nového školského zákona a platných vyhlášek a celkové charakteristiky a filozofie vzdělávání v naší škole. Výuka organizačně i obsahově vychází vstříc potřebám žáků s mentálním postižením, často kombinovaným s jinou vadou.

Pro vzdělávání těchto žáků má škola zajištěny materiálně technické vybavení a další podmínky. Filozofií školy je umožnit vzdělávání a pocit úspěchu i těm žákům, kterým dosavadní síť běžných speciálních škol šanci nedává, vzhledem k jejich diagnózám.

3.9.1 SPEKTRUM DIAGNÓZ NAŠICH ŽÁKŮ:

Mentální postižení se obvykle pohybuje v pásmu lehké až střední mentální retardace a u většiny se pojí s jiným druhem postižení:

Tělesná postižení a neurologická postižení:

- DMO různého stupně a forem
- motorické obtíže (nedostatečně rozvinutá jemná motorika, poruchy pohybové koordinace)
- poruchy koncentrace pozornosti (ADD)
- hyperaktivita (ADHD),
- středně těžké až těžké poruchy učení,
- pouhrazové stavy

- epilepsie
- Downův syndrom
- jiná tělesná postižení

Někteří žáci jsou **dlouhodobě nemocní**, podrobují se operacím, absolvují lázeňské pobyty.

Vady řeči

- lehké, středně těžké až těžké poruchy dorozumívacích schopností (dyslalie, dysfazie, dysartrie, balbuties, rhinolalie a další)

Zraková postižení

- v ojedinělých případech středně těžká až těžká

Sluchová postižení

- v ojedinělých případech středně těžká až těžká

Psychiatrické diagnózy

- poruchy chování
- poruchy emocí
- autistické rysy

Sociální znevýhodnění

Z výše uvedeného vyplývá, že u většiny žáků je diagnostikován souběh vad.

3.9.2 PERSONÁLNÍ ZABEZPEČENÍ VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROCESU SE ŽÁKY SE SVP

Učitelé na naší škole jsou většinou speciální pedagogové. Škola podporuje různé formy dalšího vzdělávání ve speciální pedagogice se zaměřením na speciální metody, které by obohatily vyučovací strategie. Při přijetí žáka s postižením, se kterým škola zatím nemá zkušenost, je určen zodpovědný pedagog, který je garantem zajištění podmínek kvalitního vzdělávání (spojení s odborným pracovištěm, vhodné přednášky a semináře k proškolení pedagogů, zajištění potřebných pomůcek).

3.9.3 PODPŮRNÁ OPATŘENÍ ŠKOLY PŘI PRÁCI SE ŽÁKY SE SVP

Základní podpůrná opatření

Škola pracuje se sníženým počtem žáků a zvýšeným počtem pedagogických pracovníků ve třídách. Dokážeme diagnostikovat speciální vzdělávací potřeby a v případech studijních nebo zdravotních problémů účinně spolupracovat s odborníky, odbornými pracovišti a rodinou.

Samozřejmostí je podnětné pracovní prostředí, příjemná atmosféra a individuální přístup k žákům.

Třídy jsou vybaveny speciálními lavicemi s polohovacími pracovními deskami – vhodné pro vozíčkáře, k relaxaci žáků slouží herny, odpočinkové kouty, relaxační vaky, bazén s kuličkami, rotopedy atd.

3.9.4 FORMY VÝUKY

Pedagogičtí pracovníci školy kreativně prosazují vyučování frontální, skupinové i zcela individuální. Je možné upravovat délku vyučovací hodiny nebo pracovat v blocích.

3.9.5 METODY, POSTUPY, PROSTŘEDKY, POMŮCKY

Používáme speciální, alternativní a modifikované metody podle zkušeností speciálních pedagogů. Samozřejmostí je využívání kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů a práce z očí do očí. V případě potřeby je možné zařadit odborně zajištěné předměty speciální péče (Braillovo písmo, náhradní formy komunikace aj.). Zajišťujeme logopedickou péči (logopedické asistentky), canisterapii, spolupráci s TJ Nola.

3.9.6 SPOLUPRÁCE S ODBORNÝMI PRACOVIŠTI

Všichni žáci jsou v evidenci školských poradenských zařízení, SPC nebo PPP.

Škola zajišťuje v případě potřeby spolupráci s dětskými praktickými i odbornými lékaři. Přílohou školní matriky jsou lékařské zprávy.

Zdravotní stav žáků pedagog konzultuje s rodiči.

Škola využívá také služeb sociální pracovníce společnosti Arkadie a je ve spojení se sociálními odbory města a obcí.

Spolupracujeme s Tyfloservisem a Demosthenem.

3.10 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

3.10.1 CHARAKTERISTIKA PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata na naší škole doplňují základní vzdělávání o aktuální problémy. Rozvíjí žáka od jeho socializace přes výchovu k postojům občana i vůči jeho okolí a také jeho komunikaci s tímto okolím při respektování minorit. V projektech zasahují celou šíří oblastí výuky a výchovy a prostupují vertikálně od nejnižších ročníků až po praktickou školu, kde samozřejmě zohledňují individuální schopnosti a dovednosti jedince.

Na naší škole jsou realizována tato průřezová témata:

3.10.1.1 ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (CZP)

Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si vztahy mezi člověkem a prostředím. Vede jedince k účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Název tématického okruhu CZP	1. roč.
Ekosystémy	INT - OV
Vztah člověka k prostředí	INT – OV, DP

Legenda: INT - integrace do vzdělávacího oboru, PRO - projekt, P - samostatný vyučovací předmět

3.10.1.2 Mediální výchova (MV)

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovní mediální gramotnosti. Při této výchově klademe důraz na osvojení si některých základních poznatků o fungování a společenské roli současných médií. Mediální výchova přispívá ke schopnosti vnímat a hodnotit díla umělecké i běžné mediální produkce. Po našich žácích požadujeme individuální projev a aktivní začlenění se do činnosti. Mediální výchovou chceme v neposlední řadě přispět k lepší integraci našich žáků do společnosti.

Název tématického okruhu MV	1. roč.
Vnímání mediálních sdělení	INT - PD
Fungování a vliv médií ve společnosti	INT - RoV

Legenda: INT - integrace do vzdělávacího oboru, PRO - projekt, P - samostatný vyučovací předmět

3.10.1.3 Výchova pro vstup do světa práce (VVSP)

Výchova k zaměstnanosti klade důraz na seznámení žáků s orientací na trhu práce. Klademe důraz na osvojení návyků a pracovních postupů využívaných v každodenním životě i v budoucím pracovním uplatnění. Výchova přispívá k uvědomění si důležitosti celoživotního učení a motivaci pro zapojení do pracovního života.

Název tématického okruhu VVSP	1. roč.
Svět práce	INT - RoV
Sebeprezentace	INT - RoV
Pracovně právní legislativa	INT - RoV

Legenda: INT - integrace do vzdělávacího oboru, PRO - projekt, P - samostatný vyučovací předmět

3.10.2 PŘEHLED ZPRACOVÁNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT FORMOU PROJEKTŮ

Název projektu, průřezového tématu:	ročník	časová dotace	vyučovací předměty
Papírový den CZP	1.	4	VV
Reklama MV	1.	4	OV, VV

3.10.2.1 Projekt k CZP: Papírový den

Charakteristika: Projekt by měl umožnit poznat papír jako surovinu vyráběnou z vyčerpatelných zdrojů. Ukázat, jak můžeme touto surovinou šetřit v běžných denních situacích.

Cílová skupina: 1. ročník

Časová dotace: 4 hodiny

Metody: řízený rozhovor učitele s žáky, skupinová práce, samostatná práce, diskuse

Cíl: Žák by měl nahlédnout do problematiky třídění odpadu, porozumět k čemu vede plýtvání s touto surovinou.

Rozvíjená kompetence: pracovní
sociální a personální
k učení

Klíčová slova: papír, třídění papíru, ekologie, ekonomické využití papíru

Pomůcky: různé druhy papíru, výrobky z papíru (trubky, krabice, ...), výtvarné potřeby

Popis/postup, organizace: Projekt proběhne v předmětu *Výtvarná výchova*, žáci pracují samostatně. Lze zvolit jakýkoli výrobek z papíru. Během projektu se žáci dozvědí, z čeho se papír vyrábí, v encyklopedii či na internetu zjednodušený postup výroby papíru, učitel cílenými dotazy vede žáky k uvědomění si, k čemu všemu se papír používá. Na konci práce proběhne výstava zhotovených výrobků, zhodnocení práce a zdůraznění nutnosti třídění odpadu k jeho dalšímu využití.

Vyučovací předmět Časová dotace	aktivita
Výtvarná výchova 4 hod.	1. hodina: a) seznámení s náplní projektu b) příprava pomůcek a pracovního místa c) rozdělení do skupin 2. hodina: a) motivace - hra na vyčerpatelnost přírodních zdrojů (např. žáci si posílají list papíru A4, první utrhne co nejmenší kousek, druhý 2x větší než první žák, třetí 2x větší než druhý žák,až není z čeho trhat. Závěr - žádný přírodní zdroj není nevyčerpatelný) b) diskuze - k čemu papír potřebujeme, jak můžeme papírem šetřit, ... c) tvořivá práce s pomocí učitele - hry s papírem, tvorba z papíru 3. hodina: tvořivá práce s pomocí učitele 4. hodina: a) tvořivá práce s pomocí učitele b) diskuze a hodnocení výrobků c) úklid pomůcek a pracovního místa d) vyhození papíru na místo určené ke třídění

3.10.2.2 Projekt k MV: Reklama

Charakteristika: Projekt by měl u žáků prohloubit pochopení smyslu reklamy a dát prostor k vlastnímu vyjádření při její tvorbě.

Cílová skupina: 1. ročník

Časová dotace: 4 hodiny

Metody: skupinová práce, dramatické vyjádření, sledování

Cíl: Žáci by měli poznat hlavní prvky reklamní tvorby a vyzkoušet si tvorbu vlastní reklamy.

Rozvíjená kompetence: sociální a personální

komunikativní

jazyková

pracovní

Klíčová slova: reklama, média

Pomůcky: výtvarné pomůcky, sestřih reklam na videokazetě, videokamera, příp. kostýmy

Popis/postup, organizace: Projekt proběhne v předmětech Občanská a Výtvarná výchova. Žáci mají možnost projevit svá přání ohledně budoucího profesního uplatnění (i nesplnitelná), na základě těchto přání vytvoří skupiny – firmy, ve kterých se pokusí vymyslet, nacvičit a natočit vlastní obrazovou reklamu na produkt, který by chtěli prodat. Projekt je zakončen přehlídkou a hodnocením natočených reklam.

Vyučovací předmět Časová dotace	aktivita
Občanská výchova 1 hod.	<ul style="list-style-type: none"> a) seznámení s náplní projektu b) rozdělení do skupin – žáci napíší svou vysněnou profesi (1-3) a poté si vyměňují mezi sebou informace – snaží se vytvořit 2-3 členné skupiny s podobným zaměřením c) žáci si ve skupinách vymyslí fiktivní firmu a produkt, který si zaslouží reklamu (který by chtěli prodat)
Výtvarná výchova 1 hod.	<ul style="list-style-type: none"> a) příprava pomůcek a pracovního místa b) tvorba vlastního produktu (z papíru, textilu, přírodních materiálů apod.), který bude předmětem reklamy
Občanská výchova 2 hod.	<ul style="list-style-type: none"> a) zhlédnutí krátkého sestřihu vhodných reklam a poukázání na hlavní rysy reklamy b) tvorba vlastní reklamy – zadání, vymyšlení krátkého reklamního šotu a secvičení krátké scénky c) záznam secvičených scének (reklam) na médium d) promítnutí reklam a hodnocení e) závěrečná diskuze, shrnutí získaných poznatků, prezentace

4. Učební plán

Učební plán ŠVP vychází z učebního plánu RVP PRŠ 1, kde jsou stanoveny minimální časové dotace.

Vzdělávací oblast	Předmět	1. ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk - ČJ	3
Matematika	Matematika - M	2
Informační a komunikační technologie	Počítačové dovednosti - PD	1
Člověk a společnost	Občanská výchova - OV	1
Umění a kultura	Hudební a dramatická výchova - HDV	1
	Výtvarná výchova - VV	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví - VZ	1
	Sport a pohyb - SP	2
Odborné činnosti	Rodinná výchova - RoV	3
	Domácí práce - DP	3
	Praktická cvičení - PC	6+6D
Celkem		30

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdelávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** má název předmětu **Český jazyk**. Cizí jazyk se nevyučuje.
- Vzdelávací oblast **Matematika** má název předmětu **Matematika**
- Vzdelávací oblast **Informační a komunikační technologie** má název předmětu **Počítačové dovednosti**
- Vzdelávací oblast **Člověk a společnost** má název předmětu **Občanská výchova**
- Vzdelávací oblast **Umění a kultura** má názvy předmětů **Hudební a dramatická výchova** a **Výtvarná výchova**
- Vzdelávací oblast **Člověk a zdraví** má názvy předmětů **Sport a pohyb** a **Výchova ke zdraví**
- Vzdelávací oblast **Odborné činnosti** je rozdělena do tří předmětů s názvy **Rodinná výchova**, **Domácí práce** a **Praktická cvičení**. Do předmětu Rodinná výchova je integrováno jako samostatná vzdělávací oblast průřezové téma **Výchova pro vstup do světa práce**.
- Disponibilní časová dotace byla využita k navýšení hodinové dotace vyučovacího předmětu **Praktická cvičení** vzhledem ke specifickým diagnózám žáků
- Všechny vyučovací předměty jsou povinné

4.1 ČESKÝ JAZYK

4.1.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Hlavním cílem vyučovacího předmětu *Český jazyk* je rozvíjet komunikační dovednosti žáků užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání, k rozvíjení čtenářské gramotnosti, k přijímání a sdělování informací. Žáci se učí vnímat různá sdělení, rozumět jim a reprodukovat je. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s rozumovým a emocionálním zráním. To je cesta k rozvoji myšlení i k získávání poznatků ve všech ostatních předmětech. Vyučovací předmět zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovací schopnosti, čtení i psaní. Učí žáky zvyšovat kvalitu písma, rychlost psaní a zdokonalovat úpravu jejich psaného textu. Vede žáky k srozumitelnému jazykovému projevu a podílí se na jejich celkovém rozvoji. Jazykové vzdělávání se současně podílí na rozvoji sociálních dovedností žáků. Žáci jsou aktivní, zbavují se obav z komunikace, což jim přináší radost z vlastního verbálního i neverbálního projevu. Snažíme se vést žáky k vyjadřování vlastních pocitů, přání, názorů a vnímání sdělení ostatních lidí.

4.1.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Český jazyk* je rozdělen do tří tematických celků:

1. Jazyková výchova
2. Komunikační a slohová výchova
3. Literární výchova

Obsah těchto celků se vzájemně prolíná a doplňuje.

Obsahem tematického celku *Jazyková výchova* je vést žáky k postupnému zvyšování kvality, úpravy a rychlosti písma a praktickému využívání získaných dovedností, které dávají žákům možnost jednoduché srozumitelné písemné komunikace. Při výuce stále zohledňujeme logopedické a specifické vady řeči, které značně limitují velké procento našich žáků hlavně při sluchové analýze a diferenciaci.

Tematický celek *Komunikační a slohová výchova* se zaměřuje na osvojení a užívání českého jazyka v jeho mluvené i písemné podobě, správné a srozumitelné vyjadřování a rozvíjení komunikačních dovedností žáků, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace související s profesní přípravou a praktickými činnostmi.

Tematický celek *Literární výchova* rozvíjí základní čtenářské dovednosti, vytváří pozitivní vztah k literatuře a tisku, rozvíjí základních literární poznatky žáků. Vede žáky k vnímání obsahu čteného textu a povzbuzuje u nich zájem o čtení jako jeden ze zdrojů informací.

Vyučovací předmět *Český jazyk* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 3 hodiny týdně.

Výuka je zpravidla realizována v budově školy, ale i prostřednictvím kulturních, společenských a poznávacích akcí.

NÁZEV PŘEDMĚTU	ČESKÝ JAZYK		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Jazyková výchova – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">rozlišit věty, slova, slabikysnažit se o správnou výslovnost	<ul style="list-style-type: none">rozlišit slova, slabikysnažit se podle svých možností o správnou výslovnost	<ul style="list-style-type: none">nauka o slově – třídění slov, stavba slovarozšiřování slovní zásoby, její styl, terminologie	HDV - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace
<ul style="list-style-type: none">uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka	<ul style="list-style-type: none">podle svých individuálních schopností uplatňovat v písemném projevu znalosti základů pravopisu českého jazyka	<ul style="list-style-type: none">hlavní principy českého pravopisu	
<ul style="list-style-type: none">rozlišit věty, slova, slabiky	<ul style="list-style-type: none">rozlišit slova	<ul style="list-style-type: none">tvaroslovímluvnické kategorie podstatných jmen a sloves	
<ul style="list-style-type: none">rozlišit věty, slova, slabikyzdokonalovat úpravu psaného textu	<ul style="list-style-type: none">rozlišit větydle svých možností zdokonalovat úpravu psaného textu	<ul style="list-style-type: none">větná stavbadruhy vět	
<ul style="list-style-type: none">dokázat jednoduchou formou písemně komunikovatzdokonalovat úpravu psaného textu	<ul style="list-style-type: none">dokázat jednoduchou formou písemně komunikovatdle svých individuálních možností zdokonalovat úpravu psaného textu	<ul style="list-style-type: none">odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu	
<ul style="list-style-type: none">orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích	<ul style="list-style-type: none">s pomocí orientovat se v Pravidlech českého pravopisu, ve slovnících a encyklopediích	<ul style="list-style-type: none">práce s encyklopediemi, slovníky a Pravidly českého pravopisu	
<ul style="list-style-type: none">orientovat se v krátkém textu	<ul style="list-style-type: none">orientovat se v krátkém textu	<ul style="list-style-type: none">popis jednoduchého textu	

Komunikační a slohová výchova – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">zapamatovat si krátký text	<ul style="list-style-type: none">dle svých možností zapamatovat si krátký text	<ul style="list-style-type: none">reprodukování kratších celků	
<ul style="list-style-type: none">sestavit odpovědi na otázky ústně a písemně	<ul style="list-style-type: none">sestavit odpovědi na otázky ústně a dle individuálních schopností písemně	<ul style="list-style-type: none">odpovědi na otázky ústně i písemně	
<ul style="list-style-type: none">komunikovat v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none">komunikovat písemně v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none">úprava písemných projevůvyplňování tiskopisů	OV – pojištění, sociální zabezpečení RV – uzavírání sňatku
<ul style="list-style-type: none">umět uvítat, rozloučit se, představit sekomunikovat v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none">umět uvítat, rozloučit se, představit sekomunikovat v běžných situacích seznamování	<ul style="list-style-type: none">zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představováníseznamování a představovánímimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika	VZ – mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy OV – mezilidské vztahy RV – mezilidské vztahy
<ul style="list-style-type: none">komunikovat v běžných situacíchpřijmout ústní sdělení přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none">komunikovat v běžných situacíchpodle svých možností přijmout ústní sdělení přiměřené složitosti	<ul style="list-style-type: none">požádání o informaci, podání informacevyužití internetutelefonování	VZ – krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému OV – jízdní řády – autobus, vlak, dopravní obslužnost PD – používání mobilního telefonu – internet a jeho možnosti – Chat, Skype, bezpečný internet referáty v jiných předmětech
<ul style="list-style-type: none">komunikovat v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none">komunikovat dle schopností písemně v běžných situacích	<ul style="list-style-type: none">psaní přání, blahopřáníelektronická pošta	PD – e-mail
<ul style="list-style-type: none">vyprávět podle předem dané osnovy	<ul style="list-style-type: none">vyprávět podle předem dané osnovy	<ul style="list-style-type: none">vyprávění vlastních zážitků	

<ul style="list-style-type: none">• popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem	<ul style="list-style-type: none">• popsat jednoduché předměty a činnosti vztahující se k pracovním činnostem	<ul style="list-style-type: none">• popis předmětů a činností	DP – jednoduché pracovní operace a postupy PC – nástroje a nářadí používané na konkrétním pracovišti – vhodný výběr nástrojů a nářadí – praktické ukázky jednotlivých postupů RV – byt a jeho funkce – jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti SP – hra podle pravidel, základy netradičních sportů VV – návštěvy výstav a galerií
Literární výchova – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">• číst s porozuměním• umět ústně formulovat dojmy z četby• zvládnout techniku tichého čtení	<ul style="list-style-type: none">• dle svých schopností číst s porozuměním• snažit se ústně formulovat dojmy z četby• snažit se o zvládnutí techniky tichého čtení	<ul style="list-style-type: none">• čtení krátkých pohádek, povídek, příběhů, veršů – porozumění textu• lidová slovesnost	HDV - dramatika a slovesnost
<ul style="list-style-type: none">• umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem• umět ústně formulovat dojmy z četby	<ul style="list-style-type: none">• umět si s pomocí vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem• snažit se ústně formulovat dojmy z četby	<ul style="list-style-type: none">• literatura pro děti, mládež, dospělé, významní spisovatelé	VV – inspirace příběhem návštěva knihovny
<ul style="list-style-type: none">• vyprávět jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků	<ul style="list-style-type: none">• vyprávět jednoduchý příběh podle návodných otázek nebo obrázků	<ul style="list-style-type: none">• vyprávění příběhu na základě obrázků	VV – inspirace příběhem
<ul style="list-style-type: none">• drammatizovat jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none">• podle svých možností drammatizovat jednoduchý příběh	<ul style="list-style-type: none">• drammatizace	divadelní představení HDV - herní dovednosti, vstup do role, typová postava

<ul style="list-style-type: none"> • číst s porozuměním • umět si vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • dle svých schopností číst s porozuměním • umět si s pomocí vyhledat literaturu/četbu vyhovující individuálním zájmům, schopnostem a možnostem 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s textem – časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie 	RoV - inzeráty (v novinách, na internetu, vývěsky), katalog firem
<ul style="list-style-type: none"> • číst s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> • dle svých schopností číst s porozuměním 	<ul style="list-style-type: none"> • texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů) 	PC – základní postupy zpracování jednotlivých materiálů – recepty DP – příprava pokrmů

Na konci středního vzdělávání žák by měl:
Kompetence k učení

- využívat vhodné naučené metody a pomocné techniky při práci s přiměřeně náročnými literárními texty, gramatickými cvičeními a ostatním výukovým materiálem pro rozvoj mateřského jazyka a čtenářských dovedností
- být pozitivně motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- uplatňovat získané základní zkušenosti a postupy při rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- si uvědomovat vlastní pokroky
- přiměřeně reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat konkrétní problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení
- problémy překonávat přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- nenechat se při řešení problému odradit nezdarem
- umět pracovat s chybou jako s příležitostí pro uplatnění sebekontroly
- umět požádat o radu a tuto radu využívat

Kompetence komunikativní

- dokázat se, v rámci svých možností, srozumitelně vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- naslouchat druhým, rozumět obsahu textu a sdělení, přiměřeně na něj reagovat (přihlížíme ke specifickým poruchám učení a řečovým vadám)
- být schopen užívat pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky
- využívat některé přiměřené informace k rozvoji vlastních vědomostí

- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- z příkladů v literatuře mít rozvinuté přiměřené povědomí o základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- vědět o svých základních právech a povinnostech a při komunikaci respektovat práva a povinnosti ostatních
- při komunikaci respektovat pravidla práce v týmu
- navazovat rovnoprávné vztahy s vrstevníky
- mít osvojeny vzorce sociálního chování a sebeovládání a citlivosti k potřebám druhých
- vyjadřovat své názory a respektovat názory druhých
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě

Kompetence občanské

- při komunikaci respektovat společenské normy a pravidla soužití
- respektovat odlišné názory a postoje
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- užívat osvojené komunikační schopnosti při všech každodenních praktických činnostech
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých
- hospodařit s časem svěřeným pro řešení úkolů, koncentrovat se na pracovní výkon a jeho dokončení
- udržovat své pomůcky a vybavení v pořádku

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- využíváme vhodné naučené metody a pomocné techniky při práci s přiměřeně náročnými literárními texty, gramatickými cvičeními a ostatním výukovým materiálem pro rozvoj mateřského jazyka a čtenářských dovedností
- pracujeme s přiměřeně náročnými literárními texty, gramatickými cvičeními a ostatním výukovým materiálem pro rozvoj mateřského jazyka
- pozitivně motivujeme žáky k rozšiřování a prohlubování jejich vědomostí a dovedností získaných v základním vzdělávání
- upevňujeme a dále rozvíjíme klíčové kompetence žáků v ČJ, zkvalitňujeme jejich vědomosti, dovednosti a formujeme jejich postoje
- podněcujeme žáky k uvědomění si vlastních pokroků
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení
- učíme žáky přiměřeně reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- respektujeme specifické poruchy učení při jazykové a literární výchově

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznat konkrétní problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení přiměřeně k jejich možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- poskytujeme možnost požádat o radu a učíme žáky tuto radu využívat
- učíme žáky nenechávat se při řešení problému odradit nezdarem
- používáme gramatická cvičení a literární texty, které mohou vést k řešení konkrétních problémů
- vedeme žáky k vytrvalému a pečlivému přístupu k týmové i samostatné práci
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí pro uplatnění sebekontroly

Kompetence komunikativní

- pomáháme rozumět obsahu textu a sdělení, přiměřeně na něj reagovat (přihlížíme ke specifickým poruchám učení a řečovým vadám)
- rozvíjíme schopnost žáků v rámci svých možností srozumitelně se vyjadřovat ústní, písemnou nebo jinou alternativní formou
- vytváříme modelové komunikační situace, které pomáhají k rozvoji dovedností důležitých pro plnohodnotný život
- vedeme žáky k využívání komunikačních dovedností (případně alternativních způsobů komunikace) v běžných komunikačních situacích denního života
- učíme žáky používat účinnou a otevřenou komunikaci, vedeme je k formulování vlastních požadavků a směřujeme je k demokratické diskuzi
- využíváme pro komunikaci běžné informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- na příkladech z literatury učíme žáky mít rozvinuté přiměřené povědomí o základních mravních hodnotách a uplatňovat základní pravidla společenského chování
- při komunikaci vyžadujeme respektování pravidel práce v týmu
- podporujeme navazování rovnoprávných vztahů s vrstevníky
- posilujeme sociální chování a sebeovládání a citlivost k potřebám druhých
- nebráníme žákům vyjadřovat své názory a učíme je respektovat názory druhých
- učíme žáky jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě

Kompetence občanské

- učíme žáky při komunikaci respektovat společenské normy a pravidla soužití
- vedeme k respektování odlišných názorů a postojů při komunikaci
- rozvíjíme u žáků schopnost rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- při všech pracovních činnostech rozšiřujeme komunikační schopnosti žáků
- učíme žáky hospodařit s časem svěřeným pro řešení úkolů, koncentrovat se na pracovní výkon a jeho dokončení
- vedeme žáky ke schopnosti udržovat své pomůcky a vybavení v pořádku
- při všech činnostech dbáme na dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce
- posilujeme schopnost žáků plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých

4.2 MATEMATIKA

4.2.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PŘEDMĚTU

Hlavním cílem vyučovacího předmětu *Matematika* je poskytnout žákům vědomosti a dovednosti z oboru matematiky potřebné pro praktický život. Kromě vytváření a upevňování základních matematických vědomostí, dovedností a návyků je kladen důraz na rozvíjení schopnosti jejich aplikace v praktických životních situacích. Žáci jsou vedeni k aktivní a samostatné práci, při respektování jejich mentální úrovně a dalších individuálních zvláštností. V geometrické části předmětu se žáci učí poznávat základní geometrické tvary a tělesa, učí se pečlivosti a přesnosti při měření.

4.2.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah má komplexní charakter, obsahuje tyto tématické celky:

1. Čísla a početní operace
2. Geometrie

V tematickém celku *Čísla a početní operace* si žáci prohlubují aritmetické operace propojené s reálnými situacemi, učí se třídít a seskupovat data podle určitých kritérií, jejich vzájemných souvislostí a závislostí. Učí se využívat prostředky výpočetní techniky – kalkulátory. Získané dovednosti se aplikují prakticky při manipulaci a užití mincí a bankovek. Osvojují si základy měření, seznamují se s časovými souvislostmi, určují čas, učí se základní jednotky délky, hmotnosti a objemu.

V okruhu *Geometrie* žáci rozeznávají, pojmenovávají a znázorňují základní geometrické útvary. Hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují kolem nás. Rozvíjejí svou dovednost zacházet s pravítkem, kružítkem.

Vyučovací předmět *Matematika* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídající učebnímu plánu – 2 hodiny týdně.

NÁZEV PŘEDMĚTU	MATEMATIKA		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Čísla a početní operace – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> číst, zapisovat, porovnávat čísla používat početní operace sčítání, odčítání 	<ul style="list-style-type: none"> umět číst, zapisovat a porovnávat čísla dle svých možností používat početní operace sčítání, odčítání a operace s nulou 	<ul style="list-style-type: none"> celá čísla – obor přirozených čísel početní operace s nulou kvantitativní vztahy, porovnávání čísel číselné řady rozklad čísla v desítkové soustavě 	
<ul style="list-style-type: none"> rozumět zadání matematické úlohy řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> porozumět zadání matematické úlohy v oboru celá čísla – obor přirozených čísel řešit jednoduché slovní úlohy z běžného života 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché slovní úlohy z praktického života orientace na ploše, v prostoru a v čase úlohy na orientaci na ploše, v čase, v prostoru 	
<ul style="list-style-type: none"> znát a užívat základní pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok určit čas s přesností na půlhodiny umět číst údaje o čase v digitální podobě 	<ul style="list-style-type: none"> podle svých možností znát a užívat pojem: hodina, minuta, den, týden, měsíc, rok určit čas na půlhodiny umět číst údaje o čase v digitální podobě 	<ul style="list-style-type: none"> digitální měření času – zápis času práce s hodinami jízdní řády 	SP - běh na 60m a 100m
<ul style="list-style-type: none"> provádět měření a vážení v praxi používat jednotky délky, hmotnosti, času, objemu a měny 	<ul style="list-style-type: none"> s pomocí provádět měření a vážení podle individuálních schopností poznat a používat jednotky délky, hmotnosti, objemu a času 	<ul style="list-style-type: none"> základní fyzikální veličiny práce s měřidly a vahou vážení a měření předmětů, potravin plnění nádob odhad 	SP - běh na 60m a 100m

		<ul style="list-style-type: none"> pojem zlomku 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládat manipulaci s bankovkami a mincemi počítat s bankovkami a mincemi 	<ul style="list-style-type: none"> znát základní hodnotu bankovek manipulovat s penězi a platební kartou řešit jednoduché úkoly s bankovkami a mincemi porovnávat ceny zboží 	<ul style="list-style-type: none"> peníze (bankovky, mince), platební karta slovní úlohy s použitím platidel příklady s použitím názoru 	
<ul style="list-style-type: none"> pracovat s kalkulátorem 	<ul style="list-style-type: none"> umět používat kalkulátor kontrolovat výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> práce s kalkulátorem kontrola výsledků 	
Geometrie – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> používat pojmy bod, přímka, úsečka a její délka umět pracovat s pravítkem 	<ul style="list-style-type: none"> umět používat pravítko při rýsování přímky, úsečky měřit a porovnávat délku úsečky pomocí různých měřidel 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v rovině – bod, čára, přímka, úsečka měření pomocí různých měřidel 	
<ul style="list-style-type: none"> rozeznávat geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojovat si návyky při rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> rozeznat trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh podle svých možností zdokonalovat grafický projev a rýsovací dovednosti, osvojovat si návyky při rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> rýsování rovinných útvarů čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh osa souměrnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> poznat a určovat v prostoru geometrická tělesa 	<ul style="list-style-type: none"> pojmenovat a rozlišit krychli, kvádr, kouli, válec, kužel 	<ul style="list-style-type: none"> základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, kužel 	VV – vytváření jednoduchých prostorových objektů
<ul style="list-style-type: none"> doplňovat údaje v jednoduché tabulce 	<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v jednoduché tabulce zapisovat údaje do tabulky 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v jednoduché tabulce 	OV - jízdní řády – autobus, vlak, dopravní obsluha

Na konci středního vzdělávání žák by měl:

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při M
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- správně užívat matematický jazyk včetně symboliky
- přiměřeně graficky se projevovat (respektujeme používání pomocných technik)
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- osvojené postupy podle potřeby uplatňovat a použít v běžném životě

Kompetence k řešení problému

- sám podle možností, případně za pomoci druhé osoby (s využitím vhodných metod) řešit běžné úlohy v M i životní situace a překážky, překonávat je
- při práci s chybou najít cestu ke správnému řešení
- samostatně nebo s pomocí dokázat rozpoznat konkrétní problém a hledat nejvhodnější postup řešení

Kompetence komunikativní

- užívat správnou terminologii
- při práci ve skupinách umět vzájemně komunikovat, jasně se vyjadřovat a obhájit svůj postoj
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi
- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat;

Kompetence sociální a personální

- spolupracovat při řešení úloh ve dvojici či menší skupině, dodržovat dohodnutá pravidla
- jednat zodpovědně vůči vlastní i druhé osobě
- poznat a posoudit vlastní pokrok (umožňujeme žákům zažít úspěch, pomocí pozitivní motivace posilujeme sebevědomí a vnímavost k potřebám spolužáků)

Kompetence občanské

- respektovat názory ostatních žáků ve skupině
- znát základní práva a povinnosti, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- udržovat v pořádku své pracovní místo, učebnice a pomůcky
 - plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce, respektovat práci svou i druhých;
 - správně manipulovat s rýsovacími potřebami
 - znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci.
-

- přiměřeně zvládat grafický projev a základní rýsovací techniky
- uplatňovat matematické dovednosti v ostatních předmětech

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme ke správnému užívání matematického jazyka včetně symboliky
- využíváme vhodné metody a techniky v M
- motivujeme k rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností
- učíme přijímat radu i oprávněnou kritiku
- zdokonalujeme grafický projev, respektujeme používání pomocných technik
- prostřednictvím vhodně zvolených zadání umožňujeme poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život

Kompetence k řešení problému

- zařazujeme metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- pracujeme s chybou žáka jako příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení
- učíme samostatně nebo s pomocí dokázat rozebrat konkrétní problém a stanovit postup řešení

Kompetence komunikativní

- vedeme k užívání správné terminologie
- při práci ve skupinách podporujeme vzájemnou komunikaci mezi žáky, vedeme k jasnému vyjadřování a obhájení svého postoje
- učíme naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat

Kompetence sociální a personální

- vedeme ke spolupráci při řešení úloh ve dvojici či menší skupině, k dodržování dohodnutých pravidel
- umožňujeme žákům zažít úspěch
- hodnotíme způsobem, který umožní poznat a posoudit vlastní pokrok
- pomocí pozitivní motivace posilujeme sebevědomí a vnímavost k potřebám spolužáků

Kompetence občanské

- učíme znát základní práva a povinnosti, respektovat společenské normy a pravidla soužití
- vedeme k respektování názorů ostatních žáků ve skupině
- učíme rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- rozvíjíme schopnost udržovat v pořádku své pracovní místo, učebnice a pomůcky
- vedeme ke správné manipulaci s rýsovacími potřebami a k udržování jich tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- zdokonalujeme grafický projev a základní rýsovací techniky
- podporujeme uplatňování matematických dovedností v ostatních předmětech
- učíme znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

4.3 POČÍTAČOVÉ DOVEDNOSTI

4.3.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Cílem vyučovacího předmětu *Počítačové dovednosti* je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru *Informační a komunikační technologie*. Zahrnuje základy práce s osobním počítačem, zejména textovým a grafickým editorem, a speciálními výukovými a herními programy přizpůsobenými žákům s mentálním postižením, práci s webovým prohlížečem a s poštovním klientem.

Žáci si prostřednictvím vyučovacího předmětu osvojují obsluhu počítače na elementární uživatelské úrovni. Získané dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií mají podpurný charakter nejen ke všem ostatním složkám vzdělávání, ale žáci je mohou využívat i v dalších činnostech osobního života.

4.3.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Počítačové dovednosti* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 1 hodina týdně. Výuka je zpravidla realizována ve třídách vybavených k tomuto účelu s využitím dostupné výpočetní techniky.

NÁZEV PŘEDMĚTU	POČÍTAČOVÉ DOVEDNOSTI		ROČNÍK: 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC 	<ul style="list-style-type: none"> • znát a dodržovat zásady bezpečnosti práce s PC 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečnostní zásady práce s počítačem • základy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky 	VZ – činitele ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl
<ul style="list-style-type: none"> • ovládat základní obsluhu počítače 	<ul style="list-style-type: none"> • v rámci svých možností obsluhovat počítač a přídatná zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • základní počítačové vybavení a další programové vybavení • základní komponenty počítače • spuštění a ukončení činnosti operačního systému • ovládací panely a nastavení • práce s myší a klávesnicí • otevírání programů 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat psaní jednoduchých zpráv 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat psaní jednoduchých zpráv na mobilním telefonu a prostřednictvím e-mailu • seznámit se se symboly alternativní komunikace 	<ul style="list-style-type: none"> • používání mobilního telefonu – přijetí hovoru, zprávy SMS • symboly alternativní komunikace na PC 	VZ – krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému ČJ – telefonování
<ul style="list-style-type: none"> • rozumět základním pojmům informační činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základními pojmy při práci s operačním systémem • orientovat se na pracovní ploše • vytvářet soubory a složky • zvládat základní operace 	<ul style="list-style-type: none"> • základní pojmy při práci s operačním systémem • vytváření, přesun a kopírování souborů a složek • odstranění souborů, hledání souborů 	VV – netradiční techniky - xerox

	v grafickém a textovém editoru	<ul style="list-style-type: none"> základní funkce – textového a grafického editoru, tabulkového kalkulátoru 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní způsoby komunikace (e-mail, chat) 	<ul style="list-style-type: none"> v rámci svých možností zvládat komunikaci prostřednictvím e-mailu, skype a chatu održovat pravidla bezpečného pohybu v sociálních sítích 	<ul style="list-style-type: none"> E-mail Chat Skype Bezpečný internet 	<p>ČJ – elektronická pošta – využití internetu</p>
<ul style="list-style-type: none"> využívat výukové programy, hry 	<ul style="list-style-type: none"> V rámci výuky umět pracovat s výukovými programy Zvládat jednoduché hry 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s výukovými programy Hry 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledávat informace na internetu používat jednoduché a vhodné cesty při vyhledávání na internetu 	<ul style="list-style-type: none"> poznat možnosti internetu vyhledávat informace v rámci svých možností rozpoznávat důvěryhodnost zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> Internet a jeho možnosti Vyhledávání informací Důvěryhodnost zdrojů a zpráv Zásady bezpečnosti při používání internetu 	<p>VZ – bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi</p> <p>ČJ – využití internetu</p> <p>RoV - vyhledávání podrobnějších informací o oborech – přijímací řízení, učební osnovy škol, studijní praxe (www.infoabsolvent.cz)</p> <p>MV – Vnímání mediálních sdělení</p>
<ul style="list-style-type: none"> zvládat základní funkce mobilního telefonu, digitálních aparátů atp. 	<ul style="list-style-type: none"> Ovládat a používat mobilní telefon znát základní funkce digitálního fotoaparátu, vytvářet fotografie 	<ul style="list-style-type: none"> používání mobilního telefonu – přijetí hovoru, zprávy SMS symboly alternativní komunikace na PC základní obsluha digitálního fotoaparátu 	<p>VV – netradiční techniky – animovaný film</p> <p>RoV - oslovování zaměstnavatele (telefonické, osobní schůzka)</p>

Na konci středního vzdělávání by žák měl:

Kompetence k učení

- využívat vhodné postupy a techniky při práci s počítačem
- využívat již získané znalosti a dovednosti práce s počítačem ve všech oblastech vzdělávání i v osobním životě
- využívat potřebných informací, které si sám nebo s pomocí vyhledá na internetu
- uvědomovat si možné nebezpečí při elektronické komunikaci

Kompetence k řešení problémů

- vnímat problémy, které nastávají při běžném používání počítače, s pomocí hledat nejvhodnější způsob řešení
- řešit známé a opakující se situace, nebo je řešit s pomocí naučených stereotypů
- překonávat překážky přiměřeně ke svým možnostem

Kompetence komunikativní

- dokázat komunikovat samostatně nebo s pomocí prostřednictvím výpočetní techniky a dodržovat při tom základní etická pravidla používaná ve výpočetní technice
- zvládat dle svých schopností jednoduchou formu písemné komunikace, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- využívat samostatně nebo s pomocí běžné informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- získat povědomí o nevhodném obsahu internetu
- uvědomit si nebezpečí možného zneužití vlastní osoby
- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních

Kompetence občanské

- znát obecné morální zákony
- využívat získané vědomosti a návyky k zapojení do společnosti
- posoudit na základě svých možností manipulativní vliv reklamy a informací
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při používání výpočetní techniky
- soustředit se na pracovní výkon
- posoudit výsledky své práce
- plnit stanovené povinnosti, být schopen spolupráce

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k využívání potřebných informací, které si sám nebo s pomocí vyhledá na internetu
- pomáháme žákům objevovat nové možnosti informačních a komunikativních technologií a získávání nových informací
- formou pozitivní motivace vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování základních dovedností a návyků při práci s počítačem a jejich aplikací v praktickém životě
- podněcujeme žáky k uvědomění si vlastních pokroků
- vedeme k uvědomění si možného nebezpečí při elektronické komunikaci

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům vnímat problémy, které nastávají v běžném používání PC a při řešení požádají o radu a řídili se jí
- pracujeme s chybou žáka, vedeme žáky k pochopení důsledků jejich rozhodnutí
- motivujeme úlohami z praktického života

Kompetence komunikativní

- snažíme se, aby žáci využívali samostatně nebo s pomocí běžné informační a komunikační prostředky
- učíme žáky komunikovat prostřednictvím výpočetní techniky a dodržovat při tom základní etická pravidla používaná ve výpočetní technice
- chceme, aby žáci zvládali dle svých schopností jednoduchou formu písemné komunikace
- vedeme k prezentování výsledků své práce prostřednictvím ICT technologií

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby získali povědomí o nevhodném obsahu internetu
- chceme, aby si uvědomili nebezpečí možného zneužití vlastní osoby

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s pravidly slušného chování u PC i v prostředí PC
- vedeme je k tomu, aby co nejvíce využívali získané vědomosti a návyky k zapojení do společnosti
- pomáháme prezentovat výsledků své práce prostřednictvím ICT technologií
- snažíme se, aby dokázali posoudit na základě svých možností manipulativní vliv reklamy a informací

Kompetence pracovní

- dbáme na dodržování bezpečnosti a hygienických pravidel při používání výpočetní techniky
- umožňujeme žákům a učíme je, co nejvíce se soustředit na pracovní výkon
- vedeme je k posouzení výsledků jejich práce
- rozvíjíme a zdokonalujeme jemnou motoriku

4.4 OBČANSKÁ VÝCHOVA

4.4.1 CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Vzdělávací předmět *Občanská výchova* má komplexní charakter. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky a dalších témat. Umožňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k rozvíjení dovedností pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy, děje a jejich vzájemné vztahy. Cílem je vybavit žáky potřebnými vědomostmi o podstatě a fungování společnosti, právech a povinnostech občanů v běžném životě s důrazem na právní vědomí a občanskou odpovědnost. Vzdělávání v této oblasti směřuje k pozitivnímu ovlivňování žáků tak, aby jednali odpovědně nejen ve vztahu k sobě, ale i ve vztahu k druhým a nenechali sebou manipulovat.

Důležitou součástí vzdělávání je prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv.

Při praktických činnostech se žáci snaží získat potřebné zkušenosti a dovednosti ve styku s ostatními lidmi, případně institucemi při řešení různých problémů. Dále sledují změny, ke kterým dochází v přírodě během ročních období, a uvědomují si vztah k přírodě a důležitost ochrany životního prostředí a jednání

4.4.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Obsah vzdělávacího předmětu *Občanská výchova* je rozdělen do čtyř tematických celků:

1. Místo, kde žijeme
2. Lidé kolem nás
3. Lidé a čas
4. Rozmanitost přírody.

Vyučovací předmět *Občanská výchova* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 1 hodina týdně. Výuka je zpravidla realizována v budově školy, s využitím audiovizuální techniky, ale zařazujeme praktická cvičení, exkurze a pod.

NÁZEV PŘEDMĚTU	OBČANSKÁ VÝCHOVA		ROČNÍK: PRŠ1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Místo, kde žijeme - žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> zvládnout orientaci v okolí bydliště i školy znát důležitá místa ve městě, v obci orientovat se v místní dopravě znát státní symboly a jejich význam seznámit se s významnými událostmi naší vlasti jednat ekologicky a chránit životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> vyhledat na mapě Ústecký region, rozlišit hranice znát název svého města, okresu, kraje znát sídlo důležitých institucí v našem kraji, obci orientovat se v jízdních řádech autobusů, vlaků znát některé významné události, které ovlivnily chod naší vlasti znát zásady ochrany životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> naš region, obec – mapa důležitá místa ve městě, v obci jízdní řády – autobus, vlak naše vlast, státní symboly významné události ČR ochrana životního prostředí 	<p>VZ – činitele ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl</p> <p>ČJ – požádání o informaci, využití internetu</p> <p>M - orientace v jednoduché tabulce</p> <p>SP - chování v přírodě</p> <p>VV – kresba, malba</p>
Lidé kolem nás – žák by měl			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišovat základní a širší rodinné vztahy rozlišovat partnerské a přátelské vztahy respektovat práva svá i práva druhých rozpoznat protiprávní jednání a umět přiměřeně reagovat umět vnímat a tolerovat rozdíly v životě jiných lidí osvojit si základní pravidla společenského chování vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi rozpoznat nebezpečné situace a 	<ul style="list-style-type: none"> pojmenovat členy rodiny, uvést vztahy mezi nimi, rozlišit postavení a role rodinných příslušníků osvojit si a uvědomit si vhodné způsoby chování znát svá práva i povinnosti znát hodnoty přátelství, být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, zákon o rodině hledání životního partnera konflikty a jejich řešení mezilidské vztahy vztahy k nemocným, starým a handicapovaným občanům menšiny ve společnosti, multikulturní soužití 	<p>VZ – mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy – vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství</p> <p>ČJ – vyplňování tiskopisů – zdvořilostní obraty</p> <p>RV - fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> postavení dítěte v rodině vliv rodiny na vývoj dítěte <p>DP – péče o domácnost</p>

jednání ohrožující lidskou důstojnost			
Lidé a čas – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> • využívat časové údaje k orientaci během dne • znát rozvržení svých denních činností • orientovat se v základních časových údajích (rok, měsíc, týden, den) • rozlišit minulost, přítomnost a budoucnost • vyprávět o významných událostech vztahujících se k regionu a kraji 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládnout orientaci v čase ve vztahu k denním činnostem • znát a využívat základní časové údaje, orientovat se v kalendáři • znát významné události vztahující se k našemu regionu • zařadit významné události do časové osy • seznámit se s významnými památkami v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • režim dne • kalendář • tradiční lidové svátky, státní svátky, významné dny • významné události vztahující se k regionu nebo kraji • historické objekty v okolí 	VZ – režim dne
Rozmanitost přírody – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit pojmy živá a neživá příroda, poznat vzájemnou propojenost • rozlišovat skupiny rostlin a živočichů • znát význam vody a vzduchu pro život všech živých organismů i člověka • znát zástupce domácích a volně žijících zvířat • vyjmenovat typické zástupce ekosystému žijících v regionu • poznat nejznámější jedovaté a léčivé rostliny • znát základy péče o pokojové rostliny a domácí zvířata • uplatňovat zásady ochrany přírody 	<ul style="list-style-type: none"> • znát rozdíl mezi živou a neživou přírodou, rozlišit druhy látek, které se v přírodě vyskytují a poznat jejich vlastnosti a využití • rozlišit a pojmenovat vybrané druhy rostlin a živočichů, přiřadit je k jejich životnímu prostředí • seznámit se s chráněnými a léčivými rostlinami, znát hospodářsky významné rostliny • seznámit se se základy péče o rostliny a domácí živočichy • mít představu, jak chránit přírodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Živá a neživá příroda • látky a jejich vlastnosti, využití • působení přírodních vlivů • společenstva rostlin, živočichů • chráněné rostliny • hospodářsky významné druhy rostlin a živočichů • péče rostliny • péče o domácí živočichy • ochrana přírody a životního prostředí 	SP – chování v přírodě DP – třídění odpadu CZP – Ekosystémy CZP – Vztah člověka k prostředí

Na konci středního vzdělávání žák by měl:

Kompetence k učení

- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků

Kompetence k řešení problémů

- překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechat se při řešení problémů odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností
- vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi

Kompetence občanské

- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- mít osvojené hygienické návyky, zvládat sebeobsluhu podle svých možností
- respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- přijímat posouzení výsledků své práce
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- využíváme vhodných metod k přiblížení problematiky života člověka ve společnosti
- předkládáme žákům dostatek informačních zdrojů

Kompetence k řešení problémů

- vedeme porovnávání názorů a k prosazování vlastních řešení navozených problémů
- využíváme modelových situací k pozorování a porovnávání s reálným světem

Kompetence komunikativní

- vedeme ke zvládnutí běžné komunikace s úřady
- pomáháme zvyšovat kulturu komunikace
- posilujeme dovednost vzájemné komunikace

Kompetence sociální a personální

- předkládáme situace, které vedou k vědomí jedinečnosti i odlišnosti každého člověka
- učíme odhadu vlastních možností a podporujeme schopnost rozvíjení sebedůvěry
- vedeme k potřebě vzájemného respektu i pomoci v otázkách vztahů mezi lidmi

Kompetence občanské

- rozvíjíme poznatky o základních lidských právech a povinnostech občanů
- využíváme vhodných naučených modelů chování ke správnému jednání v krizových situacích
- formujeme postoje žáků k okolní realitě

Kompetence pracovní

- vedeme ke vhodnému využívání volného času nabídkou zájmových kroužků a mimoškolních aktivit
- podáváme základní orientaci ve volbě povolání

4.5 HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA

4.5.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Hudební a dramatická výchova* poskytuje žákům možnost uspokojovat přirozenou potřebu setkávat se s hudbou, rozvíjí jejich tvůrčí schopnosti, přispívá ke kultivaci osobnosti žáka, naplňuje přirozenou potřebu projevit se. Podporuje u žáků rozvoj individuálních hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, instrumentálních, poslechových a pohybových. V dramatické výchově se žáci prostřednictvím aktivních činností dokážou vcítit do různých životních rolí, mohou je předem prozkoumat a připravit se na ně. Vyzkouší si různé typy řešení a vyberou z nich to nejlepší. Dramatická výchova je zaměřena na osobnostní a sociální rozvoj každého jednotlivce.

Cílem *Hudební a dramatické výchovy* je převést žáka z etapy spontánních vztahů k hudbě do etapy uvědomělého vstupu do světa hudby, rozvíjet hudebnost, dovednosti poslechové, reprodukční a pohybovou kulturu žáků. Dále rozvíjet komunikační schopnosti verbální i nonverbální povahy, podněcovat tvořivé myšlení, obrazotvornost a nápaditost žáků, podporovat a uplatňovat intuici, působit na zvládnutí spontánního chování, kontrolu emocí a zvýšení sebevědomí

4.5.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Hudební a dramatická výchova* je rozdělen do čtyř tematických okruhů, ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná:

1. Vokální a instrumentální činnosti
2. Hudební a poslechové činnosti
3. Hudebně pohybové činnosti
4. Dramatické činnosti

Tematický okruh *Vokální a instrumentální činnosti* vede žáky k tomu, aby dokázali vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehmelné zvuky, zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti při interpretaci písní případně improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem. Učivem okruhu *Hudební a poslechové činnosti* se žáci připravují na rozpoznání vybraných hudebních nástrojů, soustředit se na poslech skladeb různých žánrů a rozpoznat tempo a rytmus skladby, také výšku, sílu a délku tónu.

Hudebně pohybové činnosti žáky učí reagovat na hudbu pohybem, zvládat jednoduché taneční kroky, spojovat pohybové prvky v celek a orientovat se v prostoru.

Dramatické činnosti pomáhají žákům zdokonalovat mluvní dovednosti, rozšiřovat slovní zásobu a spolupracovat s ostatními žáky ve skupině, navázat kontakt s ostatními a poznat základní divadelní druhy a žánry.

Předmět Hudební a dramatická výchova se vyučuje s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 1 hodina týdně.

Výuka je zpravidla realizována v budově školy, s využitím audiovizuální techniky, hudebních nástrojů, ale zařazujeme též hudebně pohybové hry, praktická cvičení, návštěvu divadla a výchovných koncertů apod.

NÁZEV PŘEDMĚTU	HUDEBNÍ A DRAMATICKÁ VÝCHOVA		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Vokální a instrumentální činnosti - žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehudební zvuky	<ul style="list-style-type: none">vnímat, rozlišovat a napodobovat různé hudební a nehudební zvuky	<ul style="list-style-type: none">dechová, artikulační, sluchová, hlasová a intonační cvičení	
<ul style="list-style-type: none">zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none">zpívat na základě svých dispozic a využívat získané pěvecké dovednosti	<ul style="list-style-type: none">rytmická průprava a hra na tělo	
<ul style="list-style-type: none">interpretovat vybrané lidové a umělé písně	<ul style="list-style-type: none">interpretovat vybrané lidové a umělé písně	<ul style="list-style-type: none">tóny a zvuky, rytmizace říkadél, zpěv písní	VV - inspirace příběhem
<ul style="list-style-type: none">improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem	<ul style="list-style-type: none">improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních forem	<ul style="list-style-type: none">nástroje Orffova instrumentáře	
Hudebně poslechové činnosti - žák by měl:			

<ul style="list-style-type: none">rozpoznat vybrané hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none">rozpoznat vybrané hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none">hudební nástroje, hudební uskupení	
<ul style="list-style-type: none">soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	<ul style="list-style-type: none">soustředit se na poslech skladeb různých žánrů	<ul style="list-style-type: none">slavné melodie a skladby vybrané dle složení žáků	
<ul style="list-style-type: none">rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	<ul style="list-style-type: none">rozpoznat výšku, sílu a délku tónu, tempo a rytmus skladby	<ul style="list-style-type: none">rozpoznávání výšky, síly, délky tónu, tempa a rytmu skladby	
Hudebně pohybové činnosti - žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem	<ul style="list-style-type: none">reagovat na hudbu, její tempo a rytmus pohybem	<ul style="list-style-type: none">správné držení a ovládání těla	SP – protahovací cvičení
<ul style="list-style-type: none">zvládnout jednoduché taneční kroky	<ul style="list-style-type: none">zvládnout jednoduché taneční kroky	<ul style="list-style-type: none">tance různých žánrů	
<ul style="list-style-type: none">spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru	<ul style="list-style-type: none">spojovat základní pohybové prvky v celek, orientovat se v prostoru	<ul style="list-style-type: none">pohybová improvizace	
<ul style="list-style-type: none">reagovat na reprodukci relaxační hudby	<ul style="list-style-type: none">reagovat na reprodukci relaxační hudby	<ul style="list-style-type: none">hudebně relaxační techniky	SP – dechová cvičení
Dramatická činnosti - žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">ovládnout základní mluvní dovednosti, obohacovat slovní zásobu	<ul style="list-style-type: none">ovládnout základní mluvní dovednosti, obohacovat slovní zásobu	<ul style="list-style-type: none">psychosomatické dovednosti	
<ul style="list-style-type: none">rozvíjet vnímání, paměť, pozornost a smyslové vnímání	<ul style="list-style-type: none">rozvíjet vnímání, paměť, pozornost a smyslové vnímání	<ul style="list-style-type: none">práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace	ČJ - rozšiřování slovní zásoby, její styl, terminologie

<ul style="list-style-type: none">• zapojovat se do her, přijímat pravidla hry	<ul style="list-style-type: none">• přijímat pravidla hry a zapojovat se do nich	<ul style="list-style-type: none">• dramatika a slovesnost, dramatická situace, zařazení situací v časovém sledu	ČJ – lidová slovesnost
<ul style="list-style-type: none">• přirozeně jednat v jednoduchých rolích	<ul style="list-style-type: none">• přirozeně jednat v jednoduchých rolích	<ul style="list-style-type: none">• herní dovednosti, vstup do role, typová postava	ČJ - dramtizace
<ul style="list-style-type: none">• spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištních situace, navázat kontakt s druhými	<ul style="list-style-type: none">• spolupracovat ve skupině na tvorbě jevištních situace, navázat kontakt s druhými	<ul style="list-style-type: none">• činoherní a loutkářské prostředky, současná dramatická tvorba, multimediální tvorba	
<ul style="list-style-type: none">• rozvíjet empatickou schopnost	<ul style="list-style-type: none">• rozvíjet empatickou schopnost	<ul style="list-style-type: none">• sociálně komunikativní dovednosti v herních situacích, prezentace, reflexe, hodnocení, přednes, pohyb	
<ul style="list-style-type: none">• poznat základní divadelní druhy	<ul style="list-style-type: none">• poznat základní divadelní druhy	<ul style="list-style-type: none">• základní dramatické žánry a divadelní druhy	Divadelní představení

Na konci středního vzdělání by žák měl:

Kompetence k učení

- používat učební materiály a učební pomůcky
- snažit se o koncentraci na hudbu
- uplatňovat získané zkušenosti

Kompetence k řešení problémů

- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechat se odradit případným nezdarem
- zvážit různé typy řešení a vybrat z nich to nejlepší

Kompetence komunikativní

- porozumět sdělení a reagovat na něj dle svých možností
- vyjadřovat své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem
- využívat komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

- uplatňovat základní společenské návyky
- podílet se na jednoduchých společných aktivitách
- vcítit se do různých životních rolí, připravovat se na ně
- prokazovat získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí
- působit na zvládnutí spontánního chování a v rámci svých možností kontrolovat emoce

Kompetence občanské

- dodržovat základní společenské normy pro soužití v kolektivu
- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti

Kompetence pracovní

- soustředit se na práci a práci dokončit
 - podle instrukcí plnit jednoduché zadané úkoly
 - přijmout posouzení výsledku své práce
 - respektovat pravidla práce v týmu
 - využívat a rozvíjet tvořivé vlastnosti a dovednosti
-

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vycházíme ze zájmů žáka, rozvíjíme jeho hudební dovednosti
- rozvíjíme dovednosti pohybové, reprodukční a poslechové
- vedeme k rozšiřování povědomí o kulturním dědictví i současném dění v kultuře
- uplatňujeme individuální přístup, při hodnocení používáme prvky pozitivní motivace
- umožňujeme realizovat vlastní nápady
- vedeme k jinému než pouze racionálnímu poznávání světa

Kompetence k řešení problému

- usilujeme o to, aby se nenechali odradit případným nezdarem
- snažíme se, aby na praktických příkladech ze života, samostatně nebo s pomocí, si dokázali žáci řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností

Kompetence komunikativní

- učíme žáky neverbálně vyjadřovat pocity, prožitky a nálady z hudby vhodným způsobem
- snažíme se, aby dokázali využívat komunikace pomocí hudebních a pohybových prostředků
- učíme se texty lidových a umělých písní
- rozvíjíme řečové schopnosti, myšlení, emocionálního a estetického citění
- podporujeme, aby využívali komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování při vyučování i při společenských akcích
- vedeme ke spolupráci, vzájemné pomoci
- využíváme prožitkové vyučování
- posilujeme zdravé sebevědomí a sebedůvěru
- vedeme k prožitkům pozitivně ovlivňujícím osobnost

Kompetence občanské

- zdůrazňujeme vzájemnou spolupráci, ohleduplnost k lidem
 - učíme žáky respektovat odlišné názory, přesvědčení druhých
 - vedeme k vysvětlení potřeby respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní dědictví
 - účastníme se kulturních akcí pořádaných Arkádií
-

- využíváme osvojené návyky a dovednosti k co nejširšímu zapojení se do společnosti

Kompetence pracovní

- seznamujeme s hudebními nástroji, učíme správnému použití a zacházení s nimi
 - umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky
 - posilujeme schopnost udržet pozornost při práci, práci dokončit a přijmout posouzení výsledku své práce
 - motivujeme k aktivnímu zapojení do činností realizovaných školou i mimo výuku
 - učíme respektovat pravidla práce v týmu
-

4.6 VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

4.6.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* poskytuje žákům základní informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví a osobní bezpečnosti. Vede je ke zdravému způsobu života, k péči o své zdraví, jeho zlepšení a posílení. Žáci se také učí, předcházet úrazům a vlastnímu ohrožení, přivolat a poskytnout pomoc v nebezpečných situacích. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí sociální dovednosti a komunikaci. Získají základní informace o zdraví, nemocech a zdravotní prevenci. Tím je zajištěno utváření dovedností a návyků v oblasti zdravého životního stylu, osobní a duševní hygieny, výživy apod.

4.6.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Výchova ke zdraví* je rozdělen do pěti tematických okruhů, ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná:

1. Zdraví a jeho ochrana
2. Vztahy mezi lidmi
3. Zdravý způsob života
4. Podpora zdraví
5. Rizika ohrožující zdraví

Tematický okruh *Zdraví a jeho ochrana* vede žáky k tomu, aby dokázali chránit své zdraví, neohrožovali zdraví druhých, uplatňovali základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návyky, aby chápali vliv životního prostředí na zdraví lidí a znali negativní důsledky sociálně patologických jevů.

Učivem *Vztahy mezi lidmi* se žáci učí chápat vztahy mezi blízkými a ostatními lidmi, význam dobrého soužití.

V okruhu *Zdravý způsob života* žáci rozvíjejí základní poznatky o zásadách správné výživy a upevňují zdravé stravovací návyky. Učí se využívat relaxační a kompenzační techniky, pohyb a sport a různé sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu.

V okruhu *Podpora zdraví* žáci rozvíjejí své poznatky o lidském těle a jeho základních funkcích. Učí se řešit jednoduché problémy spojené s lékařskou péčí, s dovedností ošetřit drobné poranění, přivolat první pomoc, učí se chápat potřebu prevence.

Žáci jsou v okruhu *Rizika ohrožující zdraví* vedeni k chápání významu zdraví, důležitosti jeho ochrany před vlivy negativních návyků a škodlivých látek. Prohlubují si komunikační schopnosti, učí se adekvátně reagovat v dané situaci a uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v životě.

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi pro jednotlivé ročníky odpovídajícími učebnímu plánu – 1 hodina týdně. Výuka je zpravidla realizována v budově školy, s využitím audiovizuální techniky, ale zařazujeme též mnohé besedy a exkurze.

NÁZEV PŘEDMĚTU	VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Zdraví a jeho ochrana – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">chránit své zdraví, uplatňovat základní hygienické a jiné zdravotně preventivní návykyobjasnit vliv životního prostředí na zdraví lidí	<ul style="list-style-type: none">chápat vliv životního stylu, výživy a stravovacích návyků, pohybové aktivity na zdraví lidíznát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi	<ul style="list-style-type: none">činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivityrizika ohrožující zdravíochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy	RV – hygiena a ochrana zdraví v domácnosti VV – výtvarné umění a životní prostředí OV – ochrana životního prostředí PD – základy bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky SP – základní termíny osvojovaných činností – prevence a korekce oslabení RV – rizikové sexuální chování a jeho prevence
<ul style="list-style-type: none">dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých	<ul style="list-style-type: none">dodržovat zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví svoje ani druhých	<ul style="list-style-type: none">zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech	DP – zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami SP – chování v přírodě, chůze po vyznačených cestách – cíl cesty
<ul style="list-style-type: none">znát negativní důsledky sociálně patologických jevů a chránit se před nimi	<ul style="list-style-type: none">znát negativní důsledky rizikového sexuálního chování a chránit se před nimi	<ul style="list-style-type: none">prevence rizikového sexuálního chování	RV – prevence přenosných pohlavních chorob
<ul style="list-style-type: none">předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none">předvést v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	<ul style="list-style-type: none">modelové situace a praktické ukázky odmítání návykových látek	
Vztahy mezi lidmi – žák by měl:			

<ul style="list-style-type: none">• chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině	<ul style="list-style-type: none">• chápat význam dobrého soužití pro vytváření společných mravních zásad a pravidel chování v rodině, ve společnosti	<ul style="list-style-type: none">• vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi• vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství• mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy	RV – vztahy a komunikace v rodině – užší i širší rodině, generační konflikty <ul style="list-style-type: none">– mezilidské vztahy - kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera– respektování sebe sama a druhých– přiměřené citové projevy podporující dobré vztahy ČJ – zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování <ul style="list-style-type: none">– seznamování a představování– mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika OV – mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, parta, náboženská sekta <ul style="list-style-type: none">– hledání životního partnera PC – sebehodnocení <ul style="list-style-type: none">– sebereflexe
<ul style="list-style-type: none">• uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání	<ul style="list-style-type: none">• uplatňovat osvojené dovednosti komunikativní obrany proti manipulaci, šikaně, agresi a sexuálnímu zneužívání• umět požádat o pomoc	<ul style="list-style-type: none">• bezpečné chování v sociálním kontaktu s vrstevníky a s cizími lidmi, formy sexuálního zneužívání, šikana, násilí• linka bezpečí, linka důvěry	
Zdravý způsob života – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">• využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu	<ul style="list-style-type: none">• využívat osvojené relaxační a kompenzační techniky a sociální dovednosti k překonání únavy a regeneraci organismu	<ul style="list-style-type: none">• režim dne• sociální dovednosti pro zvládnání únavy a stresu• relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu	OV – orientace v základních časových údajích SP – základní termíny osvojovaných činností – prevence a korekce oslabení RoV - tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti

<ul style="list-style-type: none">• dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy	<ul style="list-style-type: none">• dodržovat zdravé stravovací návyky a podle možností uplatňovat zásady správné výživy	<ul style="list-style-type: none">• zásady správného stravování, výživa• specifické druhy výživy• poruchy přijímání potravy	DP – denní stravovací režim, zdravá výživa
Podpora zdraví – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">• správně pojmenovat základní části lidského těla	<ul style="list-style-type: none">• podle schopností správně pojmenovat základní části lidského těla	<ul style="list-style-type: none">• základní anatomie lidského těla• jednotlivé orgánové soustavy, základní funkce orgánů v těle	
<ul style="list-style-type: none">• specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností	<ul style="list-style-type: none">• specifikovat zdravotní obtíže v rámci svých možností	<ul style="list-style-type: none">• preventivní a lékařská péče	RoV - tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti
<ul style="list-style-type: none">• vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně	<ul style="list-style-type: none">• vědět, jak se chovat u lékaře, v nemocnici, lékárně	<ul style="list-style-type: none">• modelové situace – návštěva lékaře – komunikace v ordinaci, lékárně, nemocnici	
<ul style="list-style-type: none">• ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc	<ul style="list-style-type: none">• ošetřit drobné poranění, umět přivolat první pomoc	<ul style="list-style-type: none">• základy první pomoci, základní ošetření	RV – ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření SP – ošetření drobných poranění
Rizika ohrožující zdraví – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">• uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	<ul style="list-style-type: none">• uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví• uplatňovat zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci	<ul style="list-style-type: none">• nemoci a jejich příznaky – osvojení podávání léků, zneužívání léků, prevence onemocnění, prevence HIV/AIDS• bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti	RV – bezpečné zacházení s běžnými čisticími prostředky PC – zásady bezpečnosti na pracovišti

<ul style="list-style-type: none">řídít se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">řídít se pokyny odpovědných osob v případě mimořádných událostí	<ul style="list-style-type: none">mimořádné události – živelní pohromy, krizové situace, evakuace osob, chování v úrazu	
<ul style="list-style-type: none">použít důležitá telefonní čísla	<ul style="list-style-type: none">použít důležitá telefonní čísla	<ul style="list-style-type: none">krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému	RV – linky důvěry – policie DP – důležitá telefonní čísla ČJ – požádání o informaci, podání informace – využití internetu – telefonování PD – používání mobilního telefonu

Na konci středního vzdělávání žák by měl:

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech souvisejících s ochranou zdraví
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností
- chápat fyziologické, psychické a sociální změny spojené s dospíváním
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- aktivně chránit své zdraví

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení problémových situací souvisejících s ochranou zdraví
- řešit běžné životní situace a překážky související se zdravím, překonávat je přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a rozhodovat se ve prospěch zdraví

Kompetence komunikativní

- naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- snažit se vést diskuzi na dané téma
- rozvíjet dovednost přesně a jasně formulovat myšlenky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- vyvarovat se nevhodného a rizikového chování
- rozvíjet pocity sebedůvěry a pocity zodpovědnosti za své zdraví
- být vnímavý k potřebám ostatních lidí
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy
- upevňovat dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- uvědomovat si význam zdravého životního stylu, chránit své zdraví i zdraví druhých lidí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování
- mít dovednost odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit ohrožení v každodenních i mimořádných situacích

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní zdravé hygienické, stravovací i jiné návyky, dovednosti a postupy
- být schopen spolupráce
- znát možnosti využívání poradenských služeb
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- využíváme vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech souvisejících s ochranou zdraví
- motivujeme k rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností žáků z oblasti Výchova ke zdraví
- upevňujeme a dále rozvíjíme klíčové kompetence žáků v oblasti Výchova ke zdraví
- učíme žáky orientovat se v základních názorech na zdraví a uplatňovat preventivní činnost podporujících zdraví
- vedeme žáky k chápání fyziologických, psychických a sociálních změn spojených s dospíváním
- učíme reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme situace, ve kterých si žáci osvojují řešení problémových situací souvisejících s ochranou zdraví
- učíme dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a rozhodovat se ve prospěch zdraví
- vedeme žáky k rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné, duševní a sociální zdraví vlastní i druhých a osvojování poznatků a dovedností jim předcházet

Kompetence komunikativní

- podporujeme diskuze na dané téma
- učíme naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- vedeme žáky k přesným a jasným formulacím, k vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních
- chceme, aby žáci dokázali přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- vedeme k odmítání škodlivých látek neslučitelných se zdravím
- podporujeme získávání komunikačních dovedností, nacvičujeme asertivní komunikační techniky jako prevenci násilí a zneužívání
- vedeme k získávání informací o centrech odborné pomoci

Kompetence sociální a personální

- předcházíme prostřednictvím získaných poznatků nevhodnému a rizikovému chování
- rozvíjíme pocity sebedůvěry a pocity zodpovědnosti za své zdraví
- rozvíjíme pocit vnímavosti k potřebám spolužáků
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- učíme žáky přiměřeně se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků dovednost předcházet úrazům a čelit ohrožení v každodenních i mimořádných situacích
-

- posilujeme uvědomění si zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek, provozováním hazardních her a jejich vlivu na všechny složky zdraví člověka
- učíme je dodržovat zásady zdravého způsobu života a ochrany zdraví
- vedeme k zodpovědnosti a aktivní péči o zdraví a snaze o jeho zlepšení a posílení
- posilujeme povědomí o významu zdravého životního stylu, o důležitosti chránit své zdraví i zdraví druhých lidí

Kompetence pracovní

- upevňujeme hygienické, stravovací i jiné návyky, dovednosti a postupy
- vedeme žáky ke spolupráci
- vedeme je k využívání poradenských služeb
- učíme znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci

4.7 VÝTVARNÁ VÝCHOVA

4.7.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* je realizován v rámci vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. *Výtvarná výchova* je postavena na tvůrčích činnostech, které dávají možnost rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost a fantazii žáků. Směřují k výchově citlivého vnímavého člověka a ovlivňují životní postoje žáků, jejich vztahy k ostatním lidem i prostředí. Dává jim možnost individuálně se projevit, ztvárnit různými výtvarnými a výrazovými prostředky vlastní vidění světa, učit se vytvářet vztah k výtvarnému umění.

Vedle všeobecných cílů plní tento předmět u žáků s postižením závažné úkoly speciální, související s péčí o všestranný duševní i tělesný rozvoj osobnosti. Má významný rehabilitační a relaxační charakter. Žákům s různými komunikačními obtížemi pomáhá v dorozumívání, ve vyjadřování vlastních pocitů.

Tím přesahuje rámec předmětu jako takového. Snižuje vnitřní napětí, psychickou nevyváženost, nesoustředěnost a v mnohých případech i agresivitu. Důležitým úkolem výtvarné výchovy je rozvíjet také jemnou motoriku.

4.7.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU

Žáci si v rámci jednoleté výuky doplňují a rozšiřují základní dovednosti při vlastní tvorbě, snaží se aplikovat již získané pracovní návyky s využitím pracovních pomůcek i jednoduchých nástrojů a uplatňovat základní bezpečnostní zásady. Obsah předmětu je vypracován s ohledem na speciální potřeby žáků, jejich zájem a studijní předpoklady k získání odborných kompetencí a na požadavky nebo možnosti uplatnění na trhu práce a možnosti školy.

Své dovednosti a vlastní tvorbu žáci prezentují za pomoci učitele formou školní výzdoby, veřejných výstav, prodejních akcí, účastí na výtvarných soutěžích. Vlastní i uměleckou tvorbu se učí vnímat, slovně i mimoslovně hodnotit. Prostřednictvím různých námětů, témat a vhodných výtvarných technik, např. výtvarné hry, experimenty, kresba, malba, kombinované techniky, modelování /vnímají a vyjadřují základy linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru.

V rámci svých schopností vytvářejí prostorové práce ze známých i netradičních materiálů /keramická hlína, papír, textil, přírodniny/. Využívají jejich tvárných vlastností. Rozvíjí si smyslové vnímání a jemnou motoriku.

Vyučovací předmět *Výtvarná výchova* se vyučuje v jednom ročníku s hodinovými dotacemi pro tento ročník odpovídajícími učebnímu plánu – 1 hodina týdně. *Výtvarná výchova* plní významnou funkci v profesní přípravě, uplatnění se přiměřeným výkonem v chráněných pracovních místech, při pomocných pracích v různých profesních oblastech a školní praxi.

NÁZEV PŘEDMĚTU	VÝTVARNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> využívat vědomě všech smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> trháním, stříháním, mačkáním, lepením vytvořit plošnou i prostorovou práci otisky a jejich dotváření pracovat s keramickou hlínou a přírodninami vnímat a rozlišovat různé druhy barev a materiálů 	<ul style="list-style-type: none"> rozvíjení jemné motoriky, grafomotoriky kombinování různých technik 	PC – rozlišit různé druhy základních materiálů, jejich vlastnosti RV – etapy lidského života
<ul style="list-style-type: none"> uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu 	<ul style="list-style-type: none"> používat základní dovednosti a práce s různými nástroji dodržovat základní pracovní návyky zvládat jednoduché pracovní postupy dodržovat základní bezpečnostní a hygienická pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> péče o pomůcky seznamování s technikou a materiály, zvyšování výtvarné jistoty 	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišovat, třídít, porovnávat a pojmenovat základní vlastnosti a vztahy pro barvy, tvary, linie 	<ul style="list-style-type: none"> vytvářet pomocí papíru a kartonu jednoduché prostorové objekty používat různé přírodní a umělé materiály modelovat základní tvary pracovat s linií, jednoduchým tvarem a obrysem vytvořit jednoduchý výrobek netradiční technikou 	<ul style="list-style-type: none"> malby a kresba kombinování různých výtvarných technik netradiční výtvarné techniky 	M – základní útvary v prostoru RV – členové rodiny PaK - xerox

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • tvořit na základě prožitku • ilustrovat své zážitky a zkušenosti • spontánně nakreslit své pocity a představy • pomocí malby vyjádřit své pocity a představy • ilustrovat příběh pomocí poslechu • experimentovat s barvami 	<ul style="list-style-type: none"> • inspirace příběhem • malby a kresba • experimentování s barvou 	<p>ČJ – literatura pro děti, mládež, dospělé – vyprávění příběhu na základě obrázků RV – vztahy v rodině OV – město, krajina HDV - tóny a zvuky</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat základní dovednosti při přípravě a realizaci svého tvůrčího záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele aplikovat vhodné výtvarné techniky a postupy • používat různé přírodní a netradiční materiály • podílet se na výzdobě školy 	<ul style="list-style-type: none"> • kombinování různých výtvarných technik • kombinování různých a neobvyklých materiálů 	<p>PaK – digitální fotoaparát SP – chování v přírodě, táboření</p>
<ul style="list-style-type: none"> • při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> • výtvarně zobrazit vnímanou skutečnost • kreslit a malovat podle skutečnosti • výtvarně ztvárnit své pocity a představy • seznamovat se s technikami výtvarné tvorby • hodnotit a tolerovat práci ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> • návštěvy výstav a galerií • výtvarné umění a životní prostředí • malby a kresba 	<p>VZ – činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity ČJ – popis předmětů a činností RV – bydlení, zařízení bytu</p>

Na konci středního vzdělávání by žák měl:

Kompetence k učení

- využívat tvůrčích činností v praktickém životě
- poznávat vlastní pokroky a chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- uplatňovat získané poznatky v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

- využít získaných poznatků a dovedností při řešení životních problémů
- vědět, na koho se obrátit o pomoc při řešení estetického cíle
- nenechat se při řešení problému odradit neúspěchem
-

Kompetence komunikativní

- stručně komentovat svou práci v týmu, komunikovat s ostatními
- vyjádřit svůj záměr a zhodnotit svou tvorbu přiměřeně svým schopnostem
- projevovat své pocity, vjemy, představy pomocí výtvarných prostředků
- rozumět jednoduchým odborným pojmům a používat je

Kompetence sociální a personální

- respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- mít sebedůvěru při vlastní tvorbě
- schopnost akceptovat názory a respektovat druhé
- schopnost týmové práce

Kompetence občanské

- při prezentaci vytvářet s pomocí upoutávky, plakáty, reklamy, obaly a jiné práce
- snažit se esteticky působit na své okolí
- mít kladný vztah k uměleckým dílům, památkám a kultuře
- respektovat názor druhých

Kompetence pracovní

- orientovat se a pracovat podle naučeného pracovního postupu
- mít osvojené hygienické, pracovní a bezpečnostní návyky
- uplatňovat základní návyky a znalosti v další praxi /profesní uplatnění, chráněné dílny/
- aktivně projevovat zájem o manuální činnosti
- udržovat pořádek při práci a po jejím skončení se postarat o úklid

- zvládat základní pracovní dovednosti, postupy při jednoduchých výtvarných činnostech
- znát a dodržovat správné způsoby užití materiálu, pomůcek, nástrojů přiměřeně svým schopnostem
- soustředit se na zadanou práci, vytrvat při jejím plnění a dokončit ji
- přijímat základní pokyny a informace při zadávání práce a řídit se jimi

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků pozornost a vnímavost reality
- učíme využívat poznatky v dalších výtvarných činnostech a uplatňovat je v praktickém životě
- využíváme vhodné naučené metody a pomocné techniky
- formou pozitivní motivace vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků ve výtvarných činnostech
- umožňujeme poznávat vlastní pokroky a poučit se z problémů souvisejících s realizací
- podněcujeme žáky k chápání pochvaly jako motivace k dalšímu učení
- podporujeme žáky v realizaci vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme zpracovat a řešit problémy související s výběrem techniky, materiálů a pomůcek
- pomáháme nalézt pro zadaný výtvarný problém nejvhodnější způsob řešení
- snažíme se, aby se nenechali při řešení problémů odradit nezdarem a učili se překonávat obtíže
- usilujeme o to, aby dokázali rozpoznat problémy a při řešení požádali o radu a řídili se jí
- motivujeme úlohami z praktického života

Kompetence komunikativní

- umožňujeme vyjádřit žákům vlastní názor při práci ve skupině, vhodnou formou ho obhájit, tolerovat názor druhých
- dáváme prostor k vyjádření vlastního záměru, sebehodnocení
- pomáháme komunikovat pomocí výtvarných prostředků
- seznamujeme žáky se základními odbornými pojmy a učíme používat je

Kompetence sociální a personální

- vedeme k respektování práce ostatních a k vzájemné spolupráci
- hodnotíme a posilujeme sebedůvěru při tvorbě žáků
- vytváříme podmínky pro prezentaci výsledků výtvarných prací
- pomáháme při vytváření propagačních materiálů

Kompetence občanské

- pomáháme při žákům v prezentaci vytvářením upoutávek, plakátů, reklam, obalů a jiných výtvarných děl
- rozvíjíme estetické vnímání svého okolí a kladný vztah k uměleckým dílům

- podněcujeme snahu na něj esteticky působit
- učíme žáky respektovat odlišné názory, přesvědčení druhých
- vedeme k poznávání národních tradic a svátků, k jejich výtvarnému ztvárnění a objasňujeme jejich význam

4.8 SPORT A POHYB

4.8.1 CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU

Hlavním cílem vyučovacího předmětu *Sport a pohyb* je vést žáka k vytváření kladného vztahu k vlastnímu pohybu, zvyšování pohybových dovedností a spolupráci se spolužáky při kolektivních hrách. Vzdělávací obor *Sport a pohyb* umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybová omezení. Vedeme žáky k porozumění významu vlastního pohybu pro zdravý vývoj, k pozitivnímu vztahu k sportovním aktivitám a smyslu pro fair play při hrách se svými vrstevníky. Důležitou a nedílnou součástí pohybových aktivit vyrovnávajících tělesné handicapy je pravidelná rehabilitační péče zajišťovaná přímo v budově školy rehabilitační sestrou.

4.8.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Obsahem vyučovacího předmětu *Sport a pohyb* jsou zejména činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností (základy atletiky, základy gymnastiky, sportovní hry, plavání, jízda na kolečkových bruslích, běžecké lyžování, cykloturistika a pobyt v přírodě) a činnosti podporující pohybové učení. Všechny tyto činnosti se prolínají v těchto tematických celcích:

1. Tělesná výchova
2. Zdravotní tělesná výchova

Realizace předmětu *Sport a pohyb* probíhá na naší škole s určitými specifiky. Škola nemá vlastní tělocvičnu. Výuka je zpravidla realizována v budově školy v posilovně, rehabilitační místnosti, v tělocvičně ZŠ U Nových lázní, na hřištích, bazénech, v parcích a v přírodě. Využíváme hřiště na pozemku školy, jednou týdně chodíme plavat do nedaleké plavecké haly. Během školního roku pořádáme různé sportovní akce. Jezdíme na cyklistické výlety, v zimě při příznivých podmínkách na běžeckých lyžích. Využíváme chatu TJ NOLA na sportovně turistické pobyty v Petrovicích. Vybraní žáci se pravidelně zúčastňují letních i zimních olympiád, kde dosahují vynikajících výsledků. O prázdninách pořádáme cykloturistický tábor, v zimě lyžařský kurz. Žáci se rovněž účastní plaveckých kurzů a mohou se zúčastnit i plaveckých závodů a turnaje v přehazované v Dřevěnicích.

Zdravotní tělesná výchova probíhá pod vedením rehabilitační sestry přímo v budově školy dvakrát týdně jako rehabilitační cvičení, při kterém je zajištěna systematická korekce zdravotních oslabení žáků. Používáme soubory speciálních cvičení pro jednotlivé typy zdravotního oslabení. Vedeme zdravotně oslabené žáky ke kladnému vztahu k pohybu. Při přijatelném počasí se naši žáci na jaře a na podzim účastní také hipoterapie v nedalekých Úpořinách.

Vyučovací předmět *Sport a pohyb* se vyučuje s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 2 hodiny týdně.

NÁZEV PŘEDMĚTU	SPORT A POHYB		ROČNÍK: PRŠ 1
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Základy atletiky – žák by měl: <ul style="list-style-type: none"> • usilovat o co nejsprávnější provedení činnosti v souladu s individuálními předpoklady • zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • reagovat na základní pokyny a povely 	<ul style="list-style-type: none"> • podle svých možností zlepšit úroveň v běžecké rychlosti • zlepšit úroveň v běžecké vytrvalosti • zlepšovat odrazové schopnosti ve skocích • vylepšovat techniku hodů míčkem z místa 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná běžecká cvičení, signály a povely • běh na 60 a 100 m • posilovací a protahovací cvičení • běžecká vytrvalost • skok do dálky s rozběhem, nácvik skoku do výšky • zdokonalování techniky hodů kriketovým míčkem 	M – digitální měření času, zápis času M – práce s měřidly a vahou
Základy gymnastiky a rytmická cvičení – žák by měl: <ul style="list-style-type: none"> • zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • zdokonalovat základní pohybové dovednosti, zlepšovat a udržovat úroveň pohybových schopností • využívat základní kompenzační techniky a uplatňovat osvojené způsoby relaxace 	<ul style="list-style-type: none"> • podle svých možností vést rozcvičku • zdokonalovat techniku akrobatických cvičení • zdokonalovat techniku cvičení s náčiním a na nářadím • podle svých fyzických možností, překonat strach z nářadí a náčiní • rozvoj koordinačních schopností 	<ul style="list-style-type: none"> • protahovací cvičení • prvky jógy • akrobatické dovednosti, kotouly • přeskoky, odrazy • cvičení na nářadí a s nářadím • jednoduchá rytmická cvičení • sladění pohybu s hudbou • jednoduché tanečky • průpravná úpolová cvičení 	HDV - správné držení a ovládání těla
Sportovní a pohybové hry – žák by měl:			

<ul style="list-style-type: none"> • usilovat o co nejsprávnější provedení činnosti v souladu s individuálními předpoklady • rozlišit nespornovní chování • ovládat základní herní činnosti jednotlivce a dodržovat spolupráci v družstvu • dodržovat pravidla her a soutěží 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládat základní techniku manipulace s míčem a herním náčiním • znát zjednodušená a upravená pravidla jednotlivých her • používat správnou výstroj a dbát na bezpečnost při hře 	<ul style="list-style-type: none"> • průpravná cvičení, posilovací a protahovací cvičení • zdokonalení herních činností • hra podle pravidel • základy přehazované, košíkové, fotbalu, florbalu • různé pohybové hry • znalost smluvených povelů, signálů 	ČJ – popis předmětů a činností RV - respektování sebe sama a druhých
Plavání – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> • zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost • zlepšovat svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • dodržovat základní zásady bezpečnosti a hygienické návyky 	<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se základními plaveckými styly • zdokonalovat plavecký styl • průpravná cvičení v bazénu jako součást ZTV • korekce jednotlivých oslabení • znát hygienu a bezpečnost při plavání 	<ul style="list-style-type: none"> • dýchání při plavání • zdokonalování plaveckého stylu • plavání na čas, vytrvalost • otužování, pobyt v sauně • hygiena a bezpečnost • první pomoc 	M – digitální měření času, zápis času
Cykloturistika a pobyt v přírodě - žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat zásady ekologického chování v přírodě a bezpečného chování v silničním provozu • zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikovat při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> • používat povinnou výbavu kola a výstroj cyklisty • dbát na bezpečnost v silničním provozu • rozvíjet koordinační schopnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • zdokonalení jízdy na kole, koloběžkách • jízda v silničním provozu a v terénu • první pomoc • pravidla silničního provozu • základy in-line bruslení • základy běžeckého lyžování • chůze a pohyb v terénu • pohybové činnosti v přírodě • ochrana přírodě 	M – digitální měření času, zápis času VZ – základy první pomoci, základní ošetření – zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech OV - ochrana přírody a životního prostředí VV – prostorové práce

Zdravotní tělesná výchova – žák by měl: <ul style="list-style-type: none">• uplatňovat správné držení těla v různých polohách a pracovních činnostech• dodržovat správné cvičební polohy• zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením• osvojit si základní techniku speciálních cvičení• zařazovat kompenzační cvičení do svého pohybového režimu	<ul style="list-style-type: none">• podle svých možností zaujímat správné základní cvičební polohy• snažit se podle svých možností o správné provádění jednoduchých speciálních cviků souvisejících s vlastním oslabením• používat vhodné oblečení a obuv pro zdravotní tělesnou výchovu	<ul style="list-style-type: none">• soustředění na cvičení• dechová cvičení• správné držení těla• kontraindikace zdravotních oslabení• pohybový režim podle konkrétního zdravotního oslabení• speciální cvičení dle jednotlivých oslabení ve spolupráci s RHB sestrou• pohybové činnosti v návaznosti na obsah <i>Sportu a pohybu</i>	VZ – činitele ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity VZ – relaxace, kompenzační techniky, význam pohybu a sportu HDV - hudebně relaxační techniky
--	--	---	--

Na konci středního vzdělávání žák by měl:

Kompetence k učení

- dodržovat návykové stereotypy učení, snažit se o koncentraci na učení
- chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení, mít zájem o získávání nových poznatků

Kompetence k řešení problémů

- překonávat problémy přiměřeně ke svým možnostem
- řešit známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností
- nenechat se při řešení problémů odradit nezdarem

Kompetence komunikativní

- komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- rozumět sdělení a reagovat na ně podle svých možností
- vyjadřovat své názory a postoje, vhodnou formou obhajovat svůj názor
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů potřebných ke společenské integraci

Kompetence sociální a personální

- podílet se na jednoduchých sociálních aktivitách
- uplatňovat základní návyky společenského chování
- navazovat a udržovat vztahy s vrstevníky, respektovat druhé lidi

Kompetence občanské

- využívat osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti
- chránit své zdraví, dodržovat naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- mít osvojené hygienické návyky, zvládat sebeobsluhu podle svých možností
- respektovat pravidla práce v týmu a svými pracovními činnostmi ovlivňovat kvalitu společné práce
- přijímat posouzení výsledků své práce
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- formou pozitivní motivace vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků
- podněcujeme žáky k uvědomění si vlastních pokroků
- klademe důraz na využití dovedností získaných při výuce Sport a pohyb v praktickém životě
- podněcujeme žáky k uvědomění si vlastních pokroků
- podporujeme v realizaci vlastních nápadů
- využíváme vhodné naučené metody k ovládnutí pravidel her

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky přijímat důsledky jejich rozhodnutí
- usilujeme o to, aby dokázali rozpoznat problémy a při řešení požádali o radu
- snažíme se, aby na praktických příkladech ze života, samostatně nebo s pomocí, si dokázali žáci vytvářet stereotypy chování pro řešení konkrétních problémů
- předcházíme nezdarům
- učíme dovednosti přivolat pomoc v případě ohrožení vlastního nebo jiné osoby
- vedeme k přiměřenému způsobu překonávání překážek

Kompetence komunikativní

- využíváme běžně užívaných textů se sportovní tematikou, záznamů a obrazových materiálů (mediální sportovní informace)
- snažíme se využívat i komunikace pomocí pohybových prostředků
- učíme navázat a udržet kontakt v rozhovoru, naslouchat druhým
- dbáme, aby žáci dodržovali pravidla slušného chování v běžné komunikaci
- vedeme k srozumitelnému formulování myšlenek, názorů, požadavků a potřeb

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat ve skupině, tolerovat a respektovat ostatní
- snažíme se o rozpoznání nevhodného chování a odmítání rizikového chování
- učíme žáky vhodně reagovat na žádost o pomoc
- posilujeme zdravé sebevědomí, vedeme žáky k co nejrealističtějšímu sebehodnocení
- snažíme se upevňovat dobré mezilidské vztahy
- dbáme na dodržování stanovených pravidel
- posilujeme sociální chování a sebeovládání
- upevňujeme respekt k pravidlům sportu a základním mravním hodnotám ve sportovním procesu

Kompetence občanské

- vedeme žáky respektovat odlišné názory, přesvědčení druhých
- klademe důraz na respektování pravidel soužití ve škole i mimo ni
- vedeme k ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí
- učíme, jak se zachovat v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka podle pokynů kompetentních osob
- chceme, aby dokázali respektovat příkazy dospělých v případě nebezpečí

Kompetence pracovní

- posilujeme schopnost udržet pozornost při sportovních činnostech
- upevňujeme zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a společenských hodnot
- motivujeme k aktivnímu zapojení do činností realizovaných školou i mimo výuku
- vedeme žáky používat bezpečně v rámci jejich možností sportovní nářadí a náčiní
- podporujeme schopnost fyzické zátěže, koncentrace na sportovní výkon a jeho dokončení

4.9 RODINNÁ VÝCHOVA

4.9.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU

Vyučovací předmět *Rodinná výchova* má připravit žáky pro samostatný život v rodině, případně v chráněném či podporovaném bydlení. Získané vědomosti a dovednosti by měly přispět k soběstačnosti žáků v každodenním životě, ke snížení jejich závislosti na pomoci ostatních lidí a jejich integraci do společnosti. Rodinná výchova je pojata jako praktická aplikace poznatků, které žáci získávají i v jiných předmětech. Integrované pojetí rodinné výchovy vytváří prostor pro široké formativní působení na žáky, a tím významně přispívá k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Komplexní charakter předmětu dává možnost zabývat se jednotlivými tématy z různých pohledů a naplňovat je i vzdělávacím obsahem podle vyspělosti, schopností a zájmu žáků. Rodinná výchova sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody do každodenního života. Její pojetí předpokládá využití netradičních způsobů výuky. Vedle teoretických poznatků je více zaměřováno na osvojování komunikačních technik, vhodné argumentace, přiměřeného chování a rozhodování, a to jak v modelových situacích, tak v každodenním životě školy, činnostech v rodině a mimo školu. Uplatňují se metody nácviku praktických činností, situačních her, využití vlastních zkušeností a dosud získaných poznatků a dovedností. Tento vyučovací předmět v sobě zahrnuje mnohé aktivity tranzitního programu, který zajišťuje koordinované a komplexní pojetí podpory v době ukončování školní docházky u žáků se SVP ze školy do další etapy jejich života. Jedná se především o individuální plánování zaměřené na činnosti a aktivit, které by měly v budoucnu zvýšit uplatnitelnost žáka v pracovním i ve společenském životě.

4.9.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Rodinná výchova* je rozdělen do čtyř tematických okruhů, ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých okruhů vzájemně prolíná:

1. Rodina, rodinné soužití
2. Rodičovství
3. Domácnost
4. Výchova pro vstup do světa práce (průřezové téma zařazené jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu)

Tematické okruhy *Rodina, rodinné soužití a Rodičovství* vedou žáky k tomu, aby dokázali rozšířit a prohloubit poznatky o rodině, osvojili si správné řešení vztahů a možných vzniklých situací v rodině i mezi partnery, snažili se uplatňovat dobré mezilidské vztahy a naučili se orientovat v nových životních situacích a adaptovat se na ně. Žáci si dále dle svých schopností a dovedností osvojují zásady otevřeného vyjadřování vhodnými komunikačními prostředky, plnění vlastních povinností a závazků, postupně si utváří odpovědné chování v souladu s morálními zásadami a pravidly slušného chování. Současně se učí rozpoznávat základní situace ohrožující zdraví vlastní i druhých a osvojují si dovednosti jim předcházet.

Učivem okruhu *Domácnost* se žáci připravují na řešení problémů souvisejících s vedením vlastní domácnosti, rozvíjí základních manuálních a pracovních dovedností a pozitivní vztah k práci, učí se dodržování pravidel hygieny a bezpečnosti práce.

Výchova k práci a zaměstnanosti je integrací průřezového tématu a klade důraz na seznámení žáků s orientací na trhu práce, osvojení návyků a pracovních postupů využívaných v každodenním životě i v budoucím pracovním a společenském uplatnění, k tomu směřují i veškeré aktivity individuálního plánování.

Vyučovací předmět *Rodinná výchova* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 3 hodiny týdně.

Výuka je zpravidla realizována v budově školy, s využitím audiovizuální techniky, ale zařazujeme též praktická cvičení, demonstrace, exkurze apod.

NÁZEV PŘEDMĚTU	RODINNÁ VÝCHOVA		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Rodina, rodinné soužití – žák by měl: <ul style="list-style-type: none">znát postavení člověka ve společnosti a v rodiněobjasnit složení rodiny a změny v rodině	<ul style="list-style-type: none">znát postavení člověka ve společnosti a v rodiněobjasnit složení rodiny a změny v rodině	<ul style="list-style-type: none">vztahy a komunikace v rodině – užší i širší rodině, generační konfliktytypy výchovy v rodině	VZ – vztahy a pravidla v soužití mezi lidmi – mezilidské vztahy a komunikace, respektování sebe sama a druhých, chování podporující dobré vztahy
<ul style="list-style-type: none">interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny	<ul style="list-style-type: none">interpretovat základní pravidla a povinnosti členů rodiny	<ul style="list-style-type: none">fungování rodiny – práva a povinnosti členů v rodiněpostavení dítěte v rodiněvliv rodiny na vývoj dítěte	OV – rodina a společnost, členové rodiny, práva VV – vyjádření pocitů, nálad MV – Fungování a vliv médií ve společnosti
<ul style="list-style-type: none">vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy	<ul style="list-style-type: none">vysvětlit etapy lidského života, potřeby, životní projevy	<ul style="list-style-type: none">etapy lidského životaživotní potřeby a projevy	VV – kresba, malba
<ul style="list-style-type: none">znát důvody náhradní rodičovské péče	<ul style="list-style-type: none">znát důvody náhradní rodičovské péče	<ul style="list-style-type: none">úplná a neúplná rodinaformy náhradní rodinné péče	

Rodičovství – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> • respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery • uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • respektovat pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery • uplatňovat ve svých citových projevech jistou míru zdrženlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> • mezilidské vztahy – kamarádství, přátelství, láska, výběr partnera • respektování sebe sama a druhých • přiměřené citové projevy podporující dobré vztahy 	<p>VZ – vztahy ve dvojici, kamarádství, přátelství, láska, manželství a rodičovství</p> <p>VV – vyjádření pocitů, nálad</p> <p>ČJ – zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, představování – seznamování a představování – mimojazykové prostředky řeči – gesta, mimika</p> <p>SP – hra podle pravidel</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si možná rizika při výběru partnera • znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství 	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si možná rizika při výběru partnera • znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství 	<ul style="list-style-type: none"> • rizika při výběru partnera • poruchy pohlavní identity • sexuální dospívání – antikoncepce • předčasná sexuální zkušenost • přerušování těhotenství • rizikové sexuální chování a jeho prevence • prevence přenosných pohlavních chorob 	<p>VZ – ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, úrazy</p> <p>– prevence rizikového sexuálního chování</p>
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomovat si možná rizika při výběru partnera • znát důsledky rizikového sexuálního chování a nechtěného těhotenství 	<ul style="list-style-type: none"> • vědět kde a jak se uzavírá sňatek a znát jeho význam a důsledky • znát důvod a průběh těhotenství • vědět, jak se dítě narodí a jak se má o něj pečovat 	<ul style="list-style-type: none"> • uzavírání sňatku, jeho význam a důsledky • těhotenství • narození dítěte • péče o dítě • dětské nemoci • neshody v manželství • rozvod 	<p>ČJ – vyplňování tiskopisů</p>

<ul style="list-style-type: none">rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci agrese	<ul style="list-style-type: none">rozpoznat situace ohrožující jeho bezpečnost a uplatňovat osvojené dovednosti proti manipulaci agrese	<ul style="list-style-type: none">zneužívánítýráníšikana	VZ – formy sexuálního zneužívání – šikana, násilí
<ul style="list-style-type: none">vědět na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení	<ul style="list-style-type: none">vědět na koho se obrátit v situacích osobního ohrožení	<ul style="list-style-type: none">manželská poradnakrizová centralinky důvěrypolicie	VZ – krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému
Domácnost – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none">uplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	<ul style="list-style-type: none">znát účel a vybavení bytu a jednotlivých bytových prostoruplatňovat zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti	<ul style="list-style-type: none">byt a jeho funkce – bytové prostory, jejich účel a vybavenízákladní vybavení domácnostipodíl jednotlivých členů domácnosti na jejím chodu	ČJ – popis předmětů a činností VV – umění a životní prostředí
<ul style="list-style-type: none">orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání	<ul style="list-style-type: none">orientovat se v prostředcích osobní hygieny a způsobech jejich používání	<ul style="list-style-type: none">sebeobsluha a osobní hygienaprostředky osobní hygieny a jejich použití	
<ul style="list-style-type: none">ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základní úklidové práce	<ul style="list-style-type: none">ovládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a aplikovat základní úklidové práce	<ul style="list-style-type: none">jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnostiúklidové práce v domácnosti	ČJ – popis předmětů a činností

<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně zacházet se základními čisticími prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečné zacházení s běžnými čisticími prostředky 	VZ – bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti
<ul style="list-style-type: none"> • poskytnout první pomoc při drobném poranění v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • poskytnout první pomoc při drobném poranění v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • ošetření drobného poranění – škrábnutí, říznutí, popáleniny a opaření 	VZ – základy první pomoci, základní ošetření
<ul style="list-style-type: none"> • uplatnit zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • uplatnit zásady hygieny a ochrany zdraví při práci v domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • hygiena a ochrana zdraví v domácnosti • modelové situace a praktická cvičení 	VZ – činitelé ovlivňující zdraví – životní prostředí, životní styl, výživa a stravovací návyky, pohybové aktivity
Výchova pro vstup do světa práce – žák by měl			
	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomit si význam práce v životě člověka 	<ul style="list-style-type: none"> • materiální zabezpečení, zařazení do společnosti, příležitost využívat a rozvíjet své schopnosti, uspokojení potřeby úspěchu, uznání • rodinný rozpočet, smysluplné hospodaření • výhody a nevýhody zaměstnanosti/nezaměstnanosti • hodnoty, hodnotový žebříček 	
<ul style="list-style-type: none"> - Osobnost žáka/individuální plánování-Míra potřebné podpory žáka - individuální plánování-Profil žáka - individuální plánování-Akční 	<ul style="list-style-type: none"> • Posoudit své možnosti při rozhodování o volbě povolání 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristické rysy člověka • sebepoznávání, identifikace vlastních předpokladů k práci • Osobnost žáka/individuální plánování-Míra potřebné podpory žáka 	VZ – preventivní a lékařská péče, sociální dovednosti pro zvládnání únavy a stresu TP-individuální plánování zaměřené

plán		<ul style="list-style-type: none"> osobní cíle tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti individuální plánování-Profil žáka praxe u zaměstnavatelů (sebehodnocení) individuální plánování-Akční plán 	na rozvoj a podporu žáka
<ul style="list-style-type: none"> individuální plánování- Pracovní profil individuální plánování-Plán přechodu do další etapy života žáka 	<ul style="list-style-type: none"> Orientovat se v oblasti pracovního uplatnění Orientovat se v pracovních činnostech vybraných profesí Uvědomit si vlastní preference, vlastní předpoklady k práci 	<ul style="list-style-type: none"> charakteristické znaky povolání, druhy pracovních povolání, druhy pracovních činností, druhy pracovních prostředků a objektů, pracovní prostředí, kvalifikační, zdravotní požadavky individuální plánování-Pracovní profil chráněná pracovní místa volný trh práce příklady různých povolání praxe u zaměstnavatelů (dílny Arkadie/ firmy na volném trhu práce) 	<p>DP – jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce</p> <p>VVSP – svět práce</p> <p>VVSP – pracovně právní legislativa</p> <p>TP-individuální plánování zaměřené na rozvoj a podporu žáka</p>
	<ul style="list-style-type: none"> Získat přehled o možnostech dalšího vzdělávání Využít informace pro výběr vhodného vzdělávacího oboru 	<ul style="list-style-type: none"> druhy středních odborných škol, nabízené obory, přihlášky, zápisový lístek vyhledávání podrobnějších informací o oborech – přijímací řízení, učební osnovy škol, studijní praxe (www.infoabsolvent.cz) exkurze na úřad práce (informační a poradenské středisko pro volbu povolání) 	PD – internet a jeho možnosti, vyhledávání informací

		<ul style="list-style-type: none"> • exkurze do odborné školy 	
<ul style="list-style-type: none"> - individuální plánování-Plán přechodu do další etapy života žáka 	<ul style="list-style-type: none"> • Získat informace o možnostech hledání práce 	<ul style="list-style-type: none"> • inzeráty (v novinách, na internetu, vývěsky) • katalog firem • personální agentury • úřad práce • rodina, přátelé, známí • podporované zaměstnávání v Arkadii • individuální plánování-Plán přechodu do další etapy života žáka 	<p>ČJ – práce s textem – časopis, denní tisk, katalog, encyklopedie</p> <p>VVSP – sebe prezentace</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Umět se prezentovat při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> • sestavení životopisu • oslovování zaměstnavatele (telefonické, osobní schůzka) • příprava na pohovor 	<p>PD – používání mobilního telefonu – přijetí hovoru, zprávy SMS, symboly alternativní komunikace na PC</p> <p>VVSP – sebe prezentace</p>

Na konci středního vzdělávání žák by měl:

Kompetence k učení

- využívat vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech souvisejících s chodem domácnosti a životem v rodině
- být motivován k rozšiřování a prohlubování svých vědomostí a dovedností v oblasti péče o domácnost, partnerských a rodinných vztahů
- chápat fyziologické, psychické a sociální změny spojené s dospíváním
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku
- aktivně chránit své zdraví

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat problémy a hledat nejvhodnější způsob řešení problémových situací souvisejících s partnerskými a rodinnými vztahy
- řešit běžné životní situace a překážky související s chodem domácnosti a fungováním rodiny přiměřeně ke svým možnostem, případně za pomoci druhé osoby
- dokázat přivolat pomoc při ohrožení vlastní nebo jiné osoby
- požádat o občanskou pomoc v případě řešení (z žákova pohledu) problémové situace
- dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravého životního stylu a rozhodovat se ve prospěch funkčních partnerských, rodinných a sociálních vztahů
- pochopit význam hospodaření s penězi a potřebu plánování domácího rozpočtu
- v rámci individuálního plánování být co možná nejvhodněji vybaven na budoucí vstup do další etapy života; ideálně tedy dosažení co nejvyšší míry samostatnosti v rozhodování na více tematických úrovních – např. další vzdělávání, volba zaměstnání, volný čas, život v komunitě, udržení psychické pohody apod.

Kompetence komunikativní

- vzhledem k svým znalostem, schopnostem a dovednostem naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- snažit se vést diskuzi na dané téma
- rozvíjet dovednost přesně a jasně formulovat myšlenky
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- vyvarovat se nevhodného a rizikového chování v oblasti rodinných a partnerských vztahů
 - rozvíjet pocity sebedůvěry a pocity zodpovědnosti za sebe a svou rodinu
 - být vnímavý k potřebám ostatních lidí
 - dokázat se přiměřeně chovat v náročných rodinných situacích i v situacích ohrožujících zdraví podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy
 - upevňovat dobré mezilidské vztahy v rodině i mimo ni
-

Kompetence občanské

- uvědomovat si význam rodiny a domova, chránit rodinné vztahy a respektovat rodinné vztahy druhých lidí
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování v oblasti partnerských a rodinných vztahů
- mít dovednost odmítat nevhodné chování v partnerských a rodinných vztazích v každodenních i mimořádných situacích

Kompetence pracovní

- mít osvojeny základní hygienické, stravovací i jiné návyky, dovednosti a postupy k zajištění chodu domácnosti
- být schopen spolupráce při zajišťování domácích prací a fungování rodiny
- znát možnosti využívání poradenských služeb v oblasti rodinných a partnerských vztahů
- znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci v domácnosti i mimo ni
- v rámci individuálního plánování být co možná nejlépe vybaven na možnost budoucího zaměstnání

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- využíváme vhodné metody a techniky při učení a praktických činnostech souvisejících s rodinnou a péčí o domácnost
- motivujeme k rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností žáků z oblasti rodinné výchovy
- upevňujeme a dále rozvíjíme klíčové kompetence žáků v oblasti rodinné výchovy
- učíme žáky orientovat se v základních názorech na partnerské, rodinné vztahy a fungování domácnosti a uplatňovat preventivní činnost podporující fungující partnerské a rodinné vztahy
- vedeme žáky k chápání fyziologických, psychických a sociálních změn spojených s dospíváním
- učíme reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme situace, ve kterých si žáci osvojují řešení problémových situací souvisejících s partnerskými a rodinnými vztahy a fungováním domácnosti
 - učíme dívat se žáky na vlastní činnosti v rodině z hlediska jejich dopadu na fungování rodiny a domácnosti
 - vedeme žáky k rozpoznávání základních situací ohrožujících fungování partnerských a rodinných vztahů a k osvojování poznatků a dovedností těmto situacím předcházet
 - vedeme žáky k co možná nejvyšší možné míře samostatného realistického rozhodování a plánování své budoucnosti na více tematických úrovních
-

Kompetence komunikativní

- podporujeme diskuze na dané téma
- učíme naslouchat druhým, rozumět obsahu sdělení a adekvátně na něj reagovat
- vedeme žáky k přesným a jasným formulacím, k vyjádření vlastních potřeb, respektování potřeb ostatních
- chceme, aby žáci dokázali přivolat pomoc v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby, případně slušně požádat o pomoc druhého člověka
- vedeme žáky k odmítání rizikových způsobů chování, užívání škodlivých látek
- podporujeme získávání komunikačních dovedností, nacvičujeme asertivní komunikační techniky jako prevenci násilí a zneužívání
- vedeme k získávání informací o centrech odborné pomoci

Kompetence sociální a personální

- předcházíme prostřednictvím získaných poznatků nevhodnému a rizikovému chování
- rozvíjíme pocity sebedůvěry a pocity zodpovědnosti za svůj domov a rodinný život
- rozvíjíme pocit vnímavosti k potřebám spolužáků
- upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- učíme žáky přiměřeně se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků dovednost předcházet rizikům v domácnosti a rodinném soužitím v každodenních i mimořádných situacích
- učíme je dodržovat zásady dobrých sousedských a mezilidských vztahů v rodině i mimo ni
- vedeme je k zodpovědnosti za jejich chování v partnerských a rodinných vztazích a v oblasti péče o domácnost
- posilujeme povědomí o významu rodiny a domova pro život člověka

Kompetence pracovní

- upevňujeme hygienické, stravovací i jiné návyky, dovednosti a postupy v oblasti rodiny a domácnosti
 - vedeme žáky ke spolupráci
 - vedeme je k využívání poradenských služeb
 - učíme znát a dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce i ochrany zdraví při práci
 - umožníme žákům vykonávat různé typy práce, pracovních úkonů a činností, společně plánujeme a hledáme to, v čem by se našli
-

4.10 DOMÁCÍ PRÁCE

4.10.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vyučovací předmět *Domácí práce* je jedním ze stěžejních předmětů ve vzdělávání žáků s tělesným a mentálním postižením, je součástí vzdělávací oblasti *Odborné činnosti* a navazuje na *Rodinnou výchovu* a *Odborné zaměření podle profilace školy*. Zahrnuje široké spektrum nejen manuálních činností rozvíjejících jemnou a hrubou motoriku, lokomoci a logické myšlení, ale i činností rozvíjejících klíčové kompetence, které vedou žáky k získání vědomostí, základních pracovních dovedností a návyků v různých oblastech lidské činnosti. Cíleně se zaměřujeme a systematicky ovlivňujeme rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňujeme motorické poruchy, zdokonalujeme kognitivní funkce, stimulujeme řeč a myšlení. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům, k úctě k práci vlastní i práci ostatních a přispíváme k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti.

Umožňujeme poznávání pracovních činností, které napomáhají vytvářet možné záliby a zájmy a jejich využívání ve volném času. Žáci se mohou orientovat v různých oborech lidské činnosti a osvojit si potřebné poznatky a dovednosti a uplatnit je při volbě budoucího povolání. Dosažené výsledky naši žáci prezentují na různých soutěžích a společenských akcích.

4.10.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Domácí práce* je rozdělen na:

1. Provoz a údržbu domácnosti
2. Přípravu pokrmů

Při *Provozu a údržbě domácnosti* se zaměřuje na dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci, udržování pořádku v domácnosti a ve škole. Součástí je *Příprava pokrmů*, při které se zaměřujeme na porozumění pojmům a návodům, pracovním postupům a zvládnutí jednoduchých receptů v praxi. Obě tyto složky spolu vzájemně prolínají a utváří ucelený souhrn dovedností a znalostí. Předmět je realizován převážně v prostorách školy a cvičné kuchyni a na něj navazují odborné praxe na jednotlivých pracovištích a v chráněných dílnách.

Vyučovací předmět *Domácí práce* se vyučuje s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 3 hodiny týdně.

NÁZEV PŘEDMĚTU	DOMÁCÍ PRÁCE		ROČNÍK 1.
OČEKÁVANÝ VÝSTUP Z RVP	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
Provoz a údržba domácnosti – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> používat jednoduché pracovní postupy a techniky v péči o domácnost 	<ul style="list-style-type: none"> podle svých možností používat jednoduché pracovní operace a postupy 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché pracovní operace a postupy organizace práce odpadové hospodářství – třídění odpadu 	ČJ – popis předmětů a činností OV – ochrana životního prostředí – třídění odpadu CZP – Vztah člověka k prostředí RoV - charakteristické znaky povolání
<ul style="list-style-type: none"> provádět jednoduchý úklid domácnosti 	<ul style="list-style-type: none"> provádět domácí práce a jednoduchý úklid v průběhu dne 	<ul style="list-style-type: none"> domácí práce v průběhu dne uspořádání věcí v domácnosti základní požadavky na zařízení a vybavení bytu 	OV - rodina
<ul style="list-style-type: none"> vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti a bezpečně s nimi zacházet 	<ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí a bezpečně s nimi zacházet 	<ul style="list-style-type: none"> vybrat vhodné nástroje, přístroje a nářadí podle zamýšlené činnosti a bezpečně s nimi zacházet 	
<ul style="list-style-type: none"> zvládnout základní údržbu oděvů a prádla 	<ul style="list-style-type: none"> dle svých schopností zvládat základní údržbu oděvů a prádla 	<ul style="list-style-type: none"> údržba oděvů a textilií – praní, žehlení, drobné opravy 	
<ul style="list-style-type: none"> bezpečně zacházet se základními čistícími prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> bezpečně zacházet se základními čistícími a úklidovými prostředky používat pracovní pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> úklidové a čistící prostředky, úklidové práce pracovní pomůcky a prostředky, jejich funkce a využití 	
<ul style="list-style-type: none"> pečovat o pokojové rostliny a využívat k výzdobě bytu 	<ul style="list-style-type: none"> v rámci svých možností ošetřovat a pečovat o pokojové rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> ošetřování pokojových rostlin a aranžování květin 	

<ul style="list-style-type: none"> pracovat s běžnými domácími přístroji a provádět jejich údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> dle svých možností pracovat s běžnými domácími přístroji a podle svých schopností provádět údržbu 	<ul style="list-style-type: none"> obsluha základních technických prostředků používaných v domácnosti, bezpečná obsluha spotřebičů drobné domácí údržbařské práce 	
Příprava pokrmů – žák by měl:			
<ul style="list-style-type: none"> orientovat se v základním vybavení kuchyně bezpečně obsluhovat základní spotřebiče 	<ul style="list-style-type: none"> znát vybavení kuchyně dle svých schopností zacházet s jednotlivými spotřebiči 	<ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně 	
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat základní hygienické a bezpečnostní předpisy při práci 	<ul style="list-style-type: none"> dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce 	<ul style="list-style-type: none"> zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s potravinami 	VZ – zásady bezpečného chování a ochrany zdraví – v dopravě, ve škole, při zájmových činnostech
<ul style="list-style-type: none"> dodržovat zásady správného stolování a společenského chování u stolu 	<ul style="list-style-type: none"> uplatnit pravidla kultury stolování a společenského chování 	<ul style="list-style-type: none"> úprava stolu k různým příležitostem, ozdobné prvky 	
<ul style="list-style-type: none"> připravit jednoduché pohoštění a pokrm 	<ul style="list-style-type: none"> podle svých možností připravit jednoduché pohoštění a pokrm s pomocí vyhledat recept 	<ul style="list-style-type: none"> denní stravovací režim, zdravá výživa příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin, základní tepelné úpravy pokrmů 	VZ – zásady správného stravování, výživa ČJ – texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů)
<ul style="list-style-type: none"> poskytnout první pomoc při drobném poranění a přivolat pomoc při vážnějším poranění 	<ul style="list-style-type: none"> znát důležitá telefonní čísla a přivolat pomoc při vážnějším poranění dle svých možností poskytnout první pomoc při drobném poranění 	<ul style="list-style-type: none"> důležitá telefonní čísla 	VZ – krizová čísla, činnost integrovaného záchranného systému

Na konci středního vzdělávání by žák měl:

Kompetence k učení

- být schopen vnímat názorně demonstrováný pracovní postup
- dle svých možností naučený postup správně aplikovat
- reagovat na hodnocení a pokoušet se prohlubovat své znalosti a dovednosti

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat, že se vzhledem k jeho práci nějaký problém vyskytl
- umět sdělit svůj problém a poradit se s kompetentní osobou
- nenechat se při řešení problému odradit případným nezdarem
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení sebe nebo jiné osoby
- vzhledem ke svým schopnostem samostatně řešit jednoduché pracovní problémy

Kompetence komunikativní

- být schopen soustředěně přijímat sdělení
- být schopen rozumět adekvátnímu sdělení a přiměřeně na něj reagovat
- být schopen komunikovat o svých problémech
- jednoduše vyjádřit postup a cíl práce

Kompetence sociální a personální

- posilovat své sebevědomí na základě poznávání nových znalostí a dovedností
- být schopen respektovat pravidla práce v týmu a pozitivně ji ovlivňovat
- rozpoznávat rizikové chování a uvědomovat si jeho možné důsledky (u sebe i ostatních)

Kompetence občanské

- dle svých možností znát základní občanská práva a povinnosti
- respektovat společenské normy a pravidla soužití
- podílet se na ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- soustředit se na práci a práci dokončit
- vytvořit si pozitivní vztah k manuálním činnostem
- zvládat základní pracovní dovednosti, operace a postupy
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce
- zvládat sebeobsluhu a základy osobní hygieny
- pracovat dle strukturovaných pokynů

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- formou pozitivní motivace vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků
- klademe důraz na využití dovedností a návyků získaných při výuce praktických činností a jejich využití v praktickém životě
- učíme chápat pochvalu jako motivaci k dalšímu učení
- vedeme žáky k používání všeobecně známých pojmů, vysvětlujeme jejich význam
- rozvíjíme žakovu pozornost

Kompetence k řešení problémů

- snažíme se, aby na praktických příkladech ze života s pomocí si dokázali vytvářet stereotypy chování pro řešení konkrétních problémů na základě nápodoby nebo opakování
- vedeme žáky k pochopení důsledků jejich rozhodnutí
- při případném nezdaru povzbuzujeme žáky k hledání jiného řešení
- modelovými situacemi učíme přivolat pomoc v případě ohrožení sebe nebo jiné osoby

Kompetence komunikativní

- chceme, aby žáci dodržovali pravidla slušného chování v běžné komunikaci
- učíme navázat a udržovat kontakt v rozhovoru
- vedeme k jednoduchému formulování a vyjadřování požadavků a potřeb
- vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city
- vysvětlujeme obsah sdělení, aby mu žák podle svých možností rozuměl a přiměřeně na něj reagoval

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, tolerování odlišností a postižení, ke vzájemné pomoci
- na názorných příkladech učíme žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování a uvědomovat si jeho možné důsledky
- snažíme se, aby žáci uměli vhodně reagovat na žádost o pomoc
- umožňujeme zažít uspokojení z výsledků společné práce
- povzbuzováním, pochvalou dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky k vytváření pozitivních vztahů ke spolužákům, učitelům a ostatním dospělým
- vedeme žáky k osvojení základních hygienických návyků a činností týkajících se sebeobsluhy

Kompetence pracovní

- posilujeme schopnost udržet pozornost při práci
- vedeme k vytváření pozitivního vztahu k manuálním činnostem
- učíme žáky zvládat jednodušší pracovní techniky při práci s různými materiály
- požadujeme dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a hygieny práce při pracovních činnostech
- motivujeme k aktivnímu zapojení do činností realizovaných školu i mimo výuku

- věnujeme náležitou pozornost bezpečnému a správnému používání materiálů, nástrojů a vybavení

4.11 PRAKTICKÁ CVIČENÍ

4.11.1 CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vyučovací předmět *Praktická cvičení* vychází ze vzdělávací oblasti *Odborné činnosti* a je jedním ze stěžejních ve vzdělávání žáků s tělesným a mentálním postižením. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností. Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život.

Zahrnuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti.

Cíleně se zaměřujeme a systematicky ovlivňujeme rozvíjení komunikačních, motorických a tvořivých schopností, zmírňujeme motorické poruchy, zdokonalujeme kognitivní funkce, stimulujeme řeč a myšlení. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci a jejím výsledkům, k úctě k práci vlastní i práci ostatních a přispíváme k vytváření životní a profesní orientace žáků, k budoucímu pracovnímu zařazení a k uplatnění v dalším životě a integraci ve společnosti. Tento vyučovací předmět v sobě zahrnuje především praktické aktivity tranzitního programu, který zajišťuje koordinované a komplexní pojetí podpory v době ukončování školní docházky u žáků se SVP ze školy do další etapy jejich života. Jedná se především o individuální plánování zaměřené na činnosti a aktivity, které by měly v budoucnu zvýšit uplatnitelnost žáka v pracovním i ve společenském životě.

4.11.2 OBSAHOVÉ, ČASOVÉ A ORGANIZAČNÍ VYMEZENÍ VE VYUČOVACÍM PŘEDMĚTU

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu *Praktická cvičení* je rozdělen do třech specifických složek:

1. Práce v chráněných a rehabilitačních dílnách
2. Práce v provozech společného stravování a služeb
3. Pěstitelství

Složky vychází z profilace školy a služeb společnosti Arkadie. Žáci mají možnost po ukončení studia žádat o práci v sociálně rehabilitačních či chráněných dílnách Arkadie, praktická cvičení jsou koncipována jako profesní příprava. Další možností je pomoc při zprostředkování zaměstnání na běžném trhu práce.

Práce v *chráněných a sociálně rehabilitačních dílnách* je zaměřena na výrobu dárkových a dekoračních předmětů z keramiky, ručního papíru a výrobu svíček... Chráněná dílna technická se orientuje na kompletování součástek a jednoduché opracování materiálů z dřeva, plastů a kovu.

Práce v *provozech společného stravování a služeb* je zaměřená na pomocné práce při zpracování surovin, přípravě jednoduchých pokrmů a údržby.

Při práci v pěstitelství získávají žáci praktické dovednosti a vědomosti o pěstování rostlin, ovoce a zeleniny.

Vyučovací předmět *Praktická cvičení* se vyučuje v 1. ročníku s hodinovými dotacemi odpovídajícími učebnímu plánu – 12 hodin týdně

Praktické vyučování probíhá v naší škole, v chráněných a rehabilitačních dílnách společnosti Arkadie, Zdravěnka Teplice, Botanická zahrada Teplice, restaurace Zahrada Teplice, Mateřská školka Sládkova, mateřská školka Profi a dalších partnerských organizací.

Výběr místa výkonu odborné praxe zohledňuje především poznatky vycházející z individuálního plánování se žákem, zejména z míry potřebné podpory žáka a z možností a kapacity místa výkonu odborné praxe, včetně jeho personálního zajištění. Se žáky je pravidelně prováděna reflexe a sebereflexe praxe, zaměřená i na plánování dalšího průběhu a směřování praxe.

NÁZEV PŘEDMĚTU	PRAKTICKÁ CVIČENÍ		ROČNÍK: 1.
	ŠKOLNÍ VÝSTUP	Učivo	PŘESAHY A VAZBY (MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY, PRŮŘEZOVÁ TÉMATA)
	<ul style="list-style-type: none"> Poskytnutí základních informací 	<ul style="list-style-type: none"> Informace o základních podmínkách výkonu odborné praxe žáka, včetně pořízení zdravotnického průkazu a dodržování platných hygienických nařízení. Seznámení žáků a zákonných zástupců s tranzitním programem. Proškolení o bezpečnosti. Exkurze v místech výkonu odborné praxe-praktické seznámení s cestou, místem, prostředím a činnostmi a podmínkami. Výběr místa výkonu odborné praxe-individuální plánování. 	TP-individuální plánování zaměřené na rozvoj a podporu žáka
Chráněné dílny (keramika, svíčky, technická) žák by měl:			
	<ul style="list-style-type: none"> dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy dodržovat obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím 	<ul style="list-style-type: none"> zásady bezpečnosti na pracovišti hygiena práce používání ochranných a hygienických pomůcek udržování pořádku a čistoty 	VZ – bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti
	<ul style="list-style-type: none"> získat základní vědomosti o některých nástrojích zvládnout základní manipulaci s některými nástroji a nářadím 	<ul style="list-style-type: none"> nástroje a nářadí používané na konkrétním pracovišti údržba nácvik práce s nimi 	ČJ – popis předmětů a činností
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišit různé druhy základních materiálů, jejich vlastnosti a 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti a užití materiálů na konkrétním pracovišti 	VV – vnímat a rozlišovat různé druhy barev a materiálů

	užití v praxi	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché ruční opracování základních materiálů, a jejich užití v praxi 	
	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech 	<ul style="list-style-type: none"> • základní postupy zpracování jednotlivých materiálů (měření, stříhání, řezání, broušení, pilování, spojování, natírání, aranžování, lepení, šití) • jednoduché výrobky • drobné opravy 	ČJ – texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů)
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat osobní předpoklady při zapojení do pracovního procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení • sebereflexe 	VZ – respektování sebe sama a druhých
Provozy společného stravování a služeb			
- žák by měl:			
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a elektrickými spotřebiči 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti na pracovišti • hygiena práce • používání ochranných a hygienických pomůcek • udržování pořádku a čistoty 	VZ – bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti
	<ul style="list-style-type: none"> • Být seznámen s technologií přípravy stravy 	<ul style="list-style-type: none"> • Suroviny • Skladování • Předběžná příprava surovin • Tepelné zpracování • Výdej • Údržba a čištění 	
	<ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech 	<ul style="list-style-type: none"> • Recepty • Pomocné práce při praktické přípravě pokrmů 	ČJ – texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů)

	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat osobní předpoklady při zapojení do pracovního procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení • sebereflexe 	VZ – respektování sebe sama a druhých
Pěstitelství – žák by měl:			
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy • dodržovat obecné zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím 	<ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti na pracovišti • hygiena práce • používání ochranných a hygienických pomůcek • udržování pořádku a čistoty • vhodný výběr nástrojů a nářadí 	VZ – bezpečnost a ochrana zdraví na pracovištích a při práci v domácnosti ČJ – popis předmětů a činností
	<ul style="list-style-type: none"> • pěstovat a ošetřovat okrasné rostliny a využívat je k výzdobě 	<ul style="list-style-type: none"> • půda a její zpracování, výživa rostlin • okrasné rostliny – interiérové, exteriérové, okrasné dřeviny • využití květin, aranžování a jednoduchá vazba květin 	
	<ul style="list-style-type: none"> • volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin 	<ul style="list-style-type: none"> • praktické ukázky jednotlivých postupů • nácvik postupů 	ČJ – popis předmětů a činností
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat osobní předpoklady při zapojení do pracovního procesu 	<ul style="list-style-type: none"> • sebehodnocení • sebereflexe 	VZ – respektování sebe sama a druhých
Ukončení odborné praxe.		<ul style="list-style-type: none"> • Ukončení aktivního výkonu praxe, spojené s poděkováním zaměstnavatelům. 	

Na konci středního vzdělávání by žák měl:

Kompetence k učení

- být schopen soustředěně vnímat názorně demonstrováný pracovní postup
- dle svých možností naučený postup správně aplikovat
- využívat vhodné metody a techniky při praktických činnostech
- reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímat radu i oprávněnou kritiku

Kompetence k řešení problémů

- rozpoznat, že se vzhledem k jeho práci nějaký problém vyskytl
- umět sdělit svůj problém a poradit se s kompetentní osobou
- vnímat problém jako přirozenou součást každé činnosti
- nenechat se při řešení problému odradit případným nezdarem
- dokázat přivolat pomoc v případě ohrožení sebe nebo jiné osoby
- vzhledem ke svým schopnostem samostatně řešit jednoduché i složitější pracovní problémy
- umět, co možná nejobektivněji, zhodnotit odvedenou práci svou i svých kolegů
- být co možná nejoblíbněji vybaven na budoucí vstup do další etapy života; ideálně tedy dosažení co nejvyšší míry samostatnosti v rozhodování na více tematických úrovních

Kompetence komunikativní

- být schopen soustředěně přijímat sdělení
- být schopen rozumět adekvátnímu sdělení a přiměřeně na něj reagovat
- využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke spolupráci s ostatními lidmi
- stručně slovně vyjádřit postup a cíl práce

Kompetence sociální a personální

- posilovat své sebevědomí na základě poznání a pochopení svých možností, schopností a dovedností
- vědět o svých základních právech a povinnostech a respektovat práva a povinnosti ostatních
- být schopen respektovat pravidla práce v týmu a pozitivně ji ovlivňovat
- dokázat se přiměřeně chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život podle pokynů kompetentních osob a uplatňovat osvojené dovednosti a postupy

Kompetence pracovní a odborné

- soustředit se na práci a práci dokončit
- mít osvojeny základní pracovní dovednosti, návyky a postupy pro každodenní běžné pracovní činnosti a soustavně je rozvíjet
- dodržovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot a uplatňovat je při pracovních činnostech
- používat osobní ochranné pracovní prostředky podle prováděných činností

- chápat význam práce a možnost vlastního zapojení do pracovního procesu
- znát možnosti využívání poradenských a zprostředkovatelských služeb
- usilovat o kvalitu své práce, výrobků a služeb
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií trvale udržitelného rozvoje
- v rámci individuální přípravy být co možná nejlépe vybaven na možnost budoucího zaměstnání

Kompetence odborné dle zaměření školy

- být schopni samostatně nebo s pomocí pracovat v sociálně rehabilitačních či chráněných dílnách společnosti Arkadie zaměřených na výrobu keramiky, ručního papíru, svíček, textilních doplňků, jednoduchých technických prací
- využít možnosti zprostředkování zaměstnání na běžném trhu práce
- pokračovat ve studiu na jiné SŠ

Kompetence občanské

- na základě získaných dovedností a v závislosti na svých možnostech participovat na běžném občanském a pracovním životě
- rozpoznat nevhodné a rizikové chování a uvědomovat si jeho možné důsledky
- pomocí získaných schopností a dovedností redukovat negativní vliv lidské činnosti na životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k plnění těchto klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- formou pozitivní motivace vedeme žáky k ustálenému postupu osvojování dovedností a návyků
- klademe důraz na využití dovedností a návyků získaných při výuce a jejich aplikaci v praktickém životě
- vedeme žáky k používání základních všeobecně známých pojmů z pracovních činností
- využíváme vhodné naučené metody a pomocné techniky
- podněcujeme žáky k uvědomění si vlastních nejen vlastních pokroků ale i chyb
- podporujeme žáky v realizaci vlastních nápadů

Kompetence k řešení problémů

- usilujeme o to, aby dokázali rozpoznat problémy a při řešení požádali o radu
- vedeme žáky, k pochopení důsledků jejich rozhodnutí
- snažíme se, aby se žáci nenechali odradit nezdarem a učili se překonávat obtíže
- modelovými situacemi učíme přivolat pomoc v případě ohrožení sebe nebo jiné osoby
- vedeme žáky k co možná nejvyšší možné míře samostatného realistického rozhodování a plánování své budoucnosti na více tematických úrovních

Kompetence komunikativní

- podporujeme využívání vyjadřovacích schopností v komunikaci
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování v běžné komunikaci
- učíme navázat a udržet kontakt v rozhovoru, naslouchat druhým

- vedeme k používání běžných zdvořilostních frází
- využíváme různé informační zdroje k získání nových poznatků
- vysvětlujeme obsah sdělení, aby mu žák rozuměl a přiměřeně na něj reagoval

Kompetence sociální a personální

- na názorných případech učíme žáky rozpoznávat nevhodné a rizikové chování a uvědomovat si jeho možné důsledky
- pracujeme ve skupinách a vedeme žáky ke společnému řešení problémů
- vedeme žáky, aby vhodně reagovali na žádost o pomoc a v rámci svých možností ji uměli poskytnout
- umožňujeme zažít uspokojení z výsledků společné práce, motivujeme k prezentaci výsledků práce
- vedeme k upevňování dobrých vztahů mezi spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- dbáme na dodržování stanovených pravidel chování

Kompetence občanské

- vedeme žáky, aby v rámci svých možností uměli přizpůsobit chování v krizových situacích
- vedeme k ochraně zdraví a k ochraně životního prostředí
- pomáháme posuzovat prováděné činnosti z pohledu jejich vlivu na životní prostředí
- učíme nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí
- klademe důraz na dodržování a respektování pravidel soužití ve škole i mimo ni
- učíme žáky respektovat odlišné názory, přesvědčení druhých
- vedeme k poznávání národních tradic a svátků a objasňujeme jejich význam

Kompetence pracovní a odborné

- věnujeme náležitou pozornost bezpečnému a správnému používání nástrojů a materiálů
- posilujeme schopnost udržet pozornost při práci
- vysvětlujeme význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční i společenské ohodnocení
- požadujeme dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce, ochrany životního prostředí a společenských hodnot
- učíme volit vhodné materiály, vybrat a použít správné pracovní nástroje, pomůcky a technické vybavení podle vykonávané pracovní činnosti
- dbáme na provedení práce v co nejlepší kvalitě podle individuálních možností žáků
- klademe důraz na dokončení zadané práce a její ohodnocení
- vedeme k práci podle instrukcí nebo návodu, případně za pomoci druhé osoby, pracovat v souladu s technologickými postupy
- učíme nakládat s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami s ohledem na životní prostředí

Kompetence odborné dle zaměření školy

- podporujeme spolupráci s chráněnými a rehabilitačními dílnami
- využíváme možnost kontaktu s pracovní konzultantkou a sociální pracovníci, organizujeme pravidelná setkání
- pomáháme s výběrem dalšího možného vhodného studia ke zvýšení kvalifikace
- umožňujeme žákům vykonávat různé typy práce, pracovních úkonů a činností, společně plánujeme a hledáme to, v čem by se našli.

5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY

5.1 HODNOCENÍ ŽÁKA VE ŠKOLE

5.1.1 Zásady pro průběžné hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání žáků

a) zásady pro průběžné hodnocení výsledků vzdělávání žáků:

- Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z posouzení míry dosažení výstupů pro jednotlivé předměty školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné a respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků a případná doporučení školského poradenského zařízení.
- Vyučující respektují doporučení školských poradenských zařízení, závěry psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení žáků, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro jejich hodnocení.
- Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Přihlíží k věkovým zvláštnostem a diagnóze žáka.
- Volí takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv.
- Kontrolní práce a diktáty píše žáci po předchozí přípravě.
- Pokud je to nutné, nebude žák vystavován úkolům, v nichž nemůže vzhledem k závažnosti diagnózy pracovat a podávat odpovídající výkony.
- Základem klasifikace je tzv. kladná klasifikace, hodnotí se to, čeho žák již dosáhl.
- Učitel řádně zdůvodní každou klasifikaci žákovi, popř. jeho zákonnému zástupci.
- Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které zvládl.
- V hodnocení se přístup vyučujících zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky jejich chování se projednávají v pedagogické radě. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
- Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první pololetí lze místo vysvědčení vydat výpis.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů.

b) zásady pro průběžné sebehodnocení vzdělávání žáků:

- Sebehodnocení je jedna z metod, díky níž si žák konfrontuje svůj pohled na sebe sama, své výkony, s pohledy vyučujících, spolužáků.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku a mentálním schopnostem žáků.
- Žák se zaměřuje na posuzování vlastního pokroku vůči svému dřívějšímu výkonu.
- Sebehodnocení žáků může probíhat ústně (rozhovorem) i písemně (čtvrtletní hodnocení v žákovských knížkách).
- Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka.
- Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
- Sebehodnocení žáků nenahrazuje klasické hodnocení žáka pedagogem, ale pouze doplňuje a rozšiřuje evaluační procesy a aktivizaci žáka.

5.1.2 Způsob získávání podkladů pro průběžné hodnocení a sebehodnocení výsledků vzdělávání žáků

a) způsoby získávání podkladů pro průběžné hodnocení žáků:

Podklady pro průběžné hodnocení a klasifikaci žáků se získávají:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků
- sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
- různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy
- kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
- analýzou činností a žákovských prací žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli, psychologem, logopedem, neurologem, psychiatrem
- rozhovory se žákem a jeho zákonnými zástupci

Při celkové klasifikaci učitel přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka, diagnóze, oceňuje snahu.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zdůvodňuje ji. Sděluje výsledky hodnocení zákonným zástupcům žáka, a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje v daném předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňská léčba, léčebný pobyt, dočasné umístění v ústavu, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn, žák se znovu nepřezkoušuje.

b) způsoby získávání podkladů pro průběžné sebehodnocení žáků:

Podklady pro průběžné sebehodnocení žáci získávají:

- rozhovory s vyučujícími (hodnocení aktivity, porozumění, tvořivosti, komunikace s ostatními, sebedůvěry, zodpovědnosti)
- rozborů dosažených výsledků (co se mu daří, co mu ještě nejde, jaké má rezervy, jak bude pokračovat dál)
- hodnocením v žákovských knížkách (tabulka hodnocení klíčových kompetencí)

5.1.3 HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKA

5.1.3.1 Základní pravidla pro klasifikaci

- klasifikuje se pouze probrané učivo
- učitel do klasifikace a hodnocení promítá vědomosti, dovednosti, postup, práci s informacemi, snahu, úroveň komunikace a tvořivost žáka
- při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů
- známka z vyučujícího předmětu nezahrnuje hodnocení chování žáka
- stupně hodnocení prospěchu v jednotlivých předmětech a chování jsou podrobně rozpracovány ve školním řádu v pravidlech pro hodnocení žáků

5.1.3.2 Hodnocení celkového prospěchu a chování

Za první pololetí vydává škola žákovi výpis vysvědčení, za druhé pololetí formulář vysvědčení.

Celkový prospěch se hodnotí těmito stupni:

- a) **Prospěl s vyznamenáním** - není-li v žádném povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm horším než chvalitebný, průměr z povinných předmětů nemá horší než 1,5 a jeho chování je velmi dobré.
- b) **Prospěl** - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.
- c) **Neprospěl** - je-li v některém povinném předmětu hodnocen při celkové klasifikaci stupněm nedostatečný.
- d) **Nehodnocen** – není-li možné žáka hodnotit z některého povinného předmětu na konci prvního pololetí ani v náhradním termínu.

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li ho možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení žáka, se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Na základě individuálního vzdělávacího plánu může být žák hodnocen na vysvědčení slovním způsobem, rozhodnutí je v kompetenci ředitele školy.

Chování se hodnotí klasifikačními stupni:

- 1 – velmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – neuspokojivé

5.1.3.3 Výchovná opatření

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření.

Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.

a) Formy udělení pochval a jiných ocenění:

Pochvala třídního učitele, pochvala učitele odborného výcviku

Kritéria pro udělení - mimořádná aktivita při akcích pořádaných školou, péče o prostředí třídy, pomoc slabším spolužákům, účast ve školních kolech soutěží, účast na mimoškolních aktivitách.

Pochvala ředitele školy

Kritéria pro udělení - za mimořádný projev lidskosti, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Věcná odměna

Kritéria pro udělení – opakované projevy mimořádné aktivity, lidskosti, záslužný nebo statečný čin.

b) Formy udělení kázeňských opatření k posílení kázně:

Napomenutí třídního učitele

Kritéria pro udělení - zapomínání školních pomůcek a žákovské knížky, nevhodné a vulgární výrazy, vyrušování při vyučování.

Napomenutí učitele odborného výcviku

Kritéria pro udělení - zapomínání ochranných pomůcek a pracovního oblečení, nevhodné a vulgární výrazy, vyrušování při praktickém cvičení.

Důtka třídního učitele

Kritéria pro udělení - přetrvávající přestupky již zmíněné, úmyslné poškození majetku školy či spolužáka, pozdní příchody do 1. vyučovací hodiny, svévolné opuštění školy v době vyučování včetně přestávek.

Důtka učitele odborného výcviku

Kritéria pro udělení - přetrvávající přestupky již zmíněné, úmyslné poškození majetku školy, pracoviště či spolužáka, pozdní příchody, svévolné opuštění pracoviště.

Důtka ředitele školy

Kritéria pro udělení - opakované hrubé chování ke spolužákovi, spoluúčast na šikaně a zatajování skutečností v případě šikany, 2 a více neomluvených hodin, kouření ve škole a na pracovišti praktického cvičení a během aktivit pořádaných školou.

Podmíněné vyloučení

Kritéria pro udělení – velmi hrubé porušení školního řádu nebo řádu pracoviště odborného výcviku, které by mohlo vést k ohrožení zdraví, života nebo majetku (šikana, hrubé projevy netolerance, porušení BOZP, poškození počítačové sítě).

Vyloučení

Kritéria pro udělení – (zpravidla mu předchází podmíněné vyloučení, avšak není to podmínkou) přešůvek proti školnímu řádu nebo řádu pracoviště odborného výcviku ve lhůtě dané podmíněným vyloučením, úmyslné zranění spolužáka, krádež ve škole, fyzické nebo slovní napadení zaměstnance školy.

Třídní učitel nebo učitel odborného výcviku uděluje pochvalu nebo napomenutí žákovi na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících a po projednání s ředitelem školy.

Třídní učitel nebo učitel odborného výcviku neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel nebo učitel odborného výcviku neprodleně oznámí udělení pochvaly nebo uložení napomenutí nebo důtky a jejich důvody prokazatelným způsobem studentovi a jeho zákonným zástupcům (písemným sdělením ve studentské knížce).

Udělení pochvaly a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

Při podmíněném vyloučení ředitel stanoví zkušební lhůtu nejdéle na 1 rok. O podmíněném vyloučení a vyloučení žáka rozhoduje ředitel školy ve správním řízení. Výchovná opatření se udělují bez zbytečných odkladů.

5.2 AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy – napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví §11 a §12 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Pokud má ve škole dojít k zefektivnění procesu vzdělávání, pak škola nutně musí věnovat velkou pozornost právě procesu autoevaluace vzdělávacího procesu jako celku. Nutností je vymezení oblastí, cílů, kritérií, nástrojů a časového rozvržení evaluačních činností. Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tj. zjištění přinášející informace o tom, jak funguje školní vzdělávací program, škola, jaké je prostředí školy, v němž se realizuje výuka. Tyto informace slouží jako zpětná vazba, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění školního vzdělávacího programu. Některé aspekty školy budou vyhodnocovány na základě prostého posouzení pracovníky školy. Například při pravidelných řízených rozhovorech pracovníků s vedením školy, skupinových diskusích resp. pracovních dílnách pedagogických pracovníků. Jiné aspekty hodnocení školy budou sledovány na základě shromažďování žákovských prací, dotazníků zadávaných žákům, rodičům, ale i pedagogickým pracovníkům.

Jedním z nejvýznamnějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížně hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla autoevaluace učitelů. Součástí procesu autoevaluace učitele je vytváření portfolia obsahujícího například práce žáků, výstupy z realizovaných projektů, hodnocení žáků v soutěžích, záznamy z jednání s rodiči, záznamy ze vzájemných naslechů atd. Hodnocení práce učitelů se nesmí opírat pouze o ojedinelé hospitace, ale i o informace, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle, jak vyhodnocují jejich naplnění a jak vedou žáky v procesu vzdělávání.

V měsíci květnu bude každoročně zpracována shrnující evaluační zpráva, která by měla vyhodnotit celý proces realizace školního vzdělávacího procesu a vést k úpravám tohoto programu. Evaluační zpráva bude přílohou výroční zprávy školy a jejím zpracováním bude pověřen tým pedagogických pracovníků. Vedoucím tohoto týmu (člen pedagogického sboru) bude jmenován ředitelem školy vždy na období listopad až červen daného školního roku.

Plán evaluačních činností se stanovením kritérií, nástrojů, včetně časového rozvržení zpracuje po dohodě s vedením školy vedoucí tým.

5.2.1 OBLASTI AUTOEVALUACE

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání - soulad výuky se školním vzdělávacím programem
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- spokojenost žáků s výchovou a vzděláváním
- vzájemná spolupráce pedagogů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání
- prezentace školy vůči veřejnosti

5.2.2 CÍLE A KRITÉRIA AUTOEVALUACE

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou určena pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

5.2.3 NÁSTROJE AUTOEVALUACE

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči, žáky a odborníky v regionu
- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele, odborná pracoviště v regionu
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace a náslechy
- monitorování masmédií (tisk, rozhlas, televize atd.)

5.2.4 ČASOVÉ ROZLOŽENÍ AUTOEVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- hospitační činnost (v průběhu celého školního roku)
- sebehodnocení práce učitelů a hodnocení ředitelem školy za minulý školní rok (začátek školního roku)
- projednání struktury vlastního hodnocení školy s pedagogickou radou /§ 9 vyhlášky č.15/2005 Sb./ (do konce září)
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- mapa školy – Scio (dle potřeby)
- srovnávací prověrky (průběžně celý školní rok)
- dotazníky na klima školy (1x za 2 roky)
- monitorování masmédií po celý rok
- rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady (průběžně)

6. SEZNAM ZKRATEK

6.1 VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY

- ČJ** - Český jazyk
- M** - Matematika
- PD** - Počítačové dovednosti
- OV** - Občanská výchova
- HDV** - Hudební a dramatická výchova
- VV** - Výtvarná výchova
- VZ** - Výchova ke zdraví
- SP** - Sport a pohyb
- RoV** - Rodinná výchova
- DP** - Domácí práce
- PC** - Praktická cvičení

6.2 PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

CZP	Člověk a životní prostředí
VVSP	Výchova pro vstup do světa práce
MV	Mediální výchova

OBSAH

1. Identifikační údaje.....	1
2. Charakteristika školy	3
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	5
4. Učební plán.....	16
4.1 Český jazyk	17
4.2 Matematika	24
4.3 Počítačové dovednosti	30
4.4 Občanská výchova	35
4.5 Hudební a dramatická výchova	40
4.6 Výchova ke zdraví	47
4.7 Výtvarná výchova	55
4.8 Sport a pohyb	61
4.9 Rodinná výchova	68
4.10 Domácí práce	78
4.11 Praktická cvičení.....	84
5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	91
6. Seznam zkratk	97

Dodatek ŠVP č. 1

Zapojení tranzitního programu do vzdělávání žáků praktické školy jednoleté a praktické školy dvouleté.

1. Úvodní vymezení řešené problematiky a vize

Tranzitní program (dále „TP“), pojímán také jako *plánování přechodu*, vychází ze zahraničí, kde je znám pod pojmem „*transition planning*“. Pro české prostředí byl modifikován pod pojmem „*tranzitní program*“, který zajišťuje koordinované a komplexní pojetí podpory v době ukončování školní docházky u žáků se SVP ze školy do další etapy jejich života.

Proces plánování přechodu (tzv. plán přechodu) není spojován a orientován pouze na oblast práce a zaměstnanost (jak je v českém prostředí často chápáno), ale jedná se o cílenou práci související s tématem ukončováním školní docházky žáka se SVP a blížícím se odchodem z prostředí školy do další etapy jeho života (ideálně tedy dosažení co nejvyšší míry samostatnosti) na více tematických úrovních – např. další vzdělávání, volný čas, život v komunitě, udržení psychické pohody apod.

2. Zacílení oblasti plánování přechodu ze školního prostředí do další etapy života žáka

Výstupem procesu plánování přechodu ze školního prostředí do běžného způsobu života je **vytvoření portfolia** konkrétního žáka, obsahujícího tzv. přechodové domény (např. vzdělávání, práce, volný čas, rodina, komunita, sociální služby, další návazné služby apod.). Zde je také uvedeno a popsáno to, co si žák dál po škole (ne)přeje dělat; co jej baví; jaké má sny a v čem by se chtěl i s pomocí druhých dál rozvíjet; jaké jsou příležitosti v místě, kde žije, jaké jsou návazné služby, komunita, rodina, přátelé aj. *Získávání těchto podrobných osobních informací je na základě dobrovolnosti ze strany podpořeného žáka, jeho rodiny a blízkých.*

Zpracované portfolio obsahuje konkrétní cíle žáka včetně definování případné míry potřebné podpory k dosažení stanovených cílů. Smyslem celého procesu plánování přechodu je maximálně možné zajištění nejvhodnějších, dostupných a dosažitelných podmínek pro co možná nejvíce plynulý přechod žáka ze školy do další etapy jeho života.

Portfolio každého žáka (tzv. plán přechodu) je v ideálním případě syntézou informací, zaměřenou na:

- **Samostatný způsob života** – podstatou je vytvořit u žáků plán na podporu co nejvíce samostatného způsobu života po škole. Jeho tvorba vychází z mapování situace daného žáka.

Hodnoceny a zpracovány jsou především tyto oblasti:

- přání, cíle samotného žáka,
- přání, cíle žáka z pohledu jeho rodiny,
- možnosti komunity,
- možnosti a dostupnost návazných služeb,
- možnosti pracovního uplatnění dle dovedností a schopností žáka,
- vhodnost a dostupnost forem dalšího vzdělávání apod.

Zásadní je důraz na samostatnou aktivitu žáka, vždy s přihlédnutím k možnostem a limitům vycházejícím z míry daného postižení.

U žáků, kteří jsou motivováni a schopni uplatnit se na trhu práce, bude přechodová doména práce/zaměstnání více popsána včetně individuální či skupinové praxe daného žáka u konkrétního zaměstnavatele.

- **Práce/zaměstnání** – oblast je zaměřena na individuální praxe v běžném pracovním prostředí, které by se po skončení vzdělávání mohly stát navazujícím zaměstnáním. Na praxích jsou zajištěny, dle individuální potřeby, případně asistence prostřednictvím asistenta TP.

Po vytipování vhodného pracoviště pro uskutečnění praxe je třeba zejména vytvořit individuální plán praxe (místo výkonu praxe, odkdy dokdy, jaké pracovní činnosti bude vykonávat, nácvik potřebných dovedností apod.), provést zaškolení v práci, provést školení v bezpečnosti práce, provádět přípravu a zadávání práce, provádět průběžnou kontrolu a hodnocení a provést závěrečné vyhodnocení praxe. Aby praxe měla očekávaný přínos, je třeba, aby na jednotlivých krocích spolupracovali všichni zúčastnění – žák, zaměstnavatel, škola, případně poskytovatel služby tranzitního programu (sociální služba či jiná zainteresovaná organizace).

Klíčovou roli při podpoře plánování přechodu má:

- společné hledání a zjišťování životních cílů konkrétního žáka,
- znalost a diagnostikování jeho potřeb,
- včetně možností dalšího rozvoje, seberealizace a míry potřebné podpory nutné k dosažení stanovených cílů.

Smyslem plánu přechodu není pouze **řešení a zajištění individuálních praxí** u běžných zaměstnavatelů, ale **komplexní podpora žáků s vysokou mírou potřebné podpory**, které jejich zdravotní postižení aktuálně limituje natolik, že se nemohou či nechtějí po ukončení školy dále seberealizovat na otevřeném či chráněném trhu práce. U nich je nutné plán přechodu více orientovat na řešení a zajištění jejich dalšího života po ukončení vzdělávání.

U všech žáků je doporučeno, aby byly zjištěny všechny přechodové domény (vzdělávání, volný čas, život v komunitě, udržení psychické pohody, práce, návazné služby aj.).

Cílem plánu přechodu je připravit realistický a splnitelný harmonogram činností a aktivit, který zvýší uplatnitelnost žáka v pracovním i ve společenském životě.

3. Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou žáci se SVP – mentálním postižením. S těmito žáky bude proces plánování přechodu zahájen a řešen v průběhu vzdělávání praktické školy jednoleté a dvouleté.

Součástí TP na naší škole je i možnost dobrovolného zapojení žáka PRŠ (u neplnoletých se souhlasem jeho rodičů-zákonných zástupců) do rozšířené podoby programu, která zahrnuje především podrobnější práci se žákem, jeho rodinou i s blízkou komunitou. Tato aktivita je zacílena na co možná nejefektivnější mapování možností a potřeb žáka, zjišťování míry potřebné pomoci a následné plánování činností a aktivit, které by měly v budoucnu zvýšit uplatnitelnost žáka v pracovním i ve společenském životě.

Naši žáci ZŠ speciální a ZŠ s minimálními výstupy a jejich zákonní zástupci obdrží o **tranzitním programu** základní informace v posledním ročníku studia, zároveň je možné s nimi zahájit přípravné fáze tohoto programu.

4. Odborná praxe a tranzitní program

ZŠ a PRŠ Arkádie výkon praktické činnosti-odborné praxe organizuje pro své žáky praktické školy především v rámci vyučovacího předmětu Praktická cvičení, vychází ze vzdělávací oblasti Odborné činnosti a je jedním ze stěžejních ve vzdělávání žáků s tělesným a mentálním postižením a smyslu a zaměření vzdělávacího oboru. Vede k utváření odborných kompetencí potřebných pro výkon pracovních činností.

Cílem odborného vzdělávání je připravit žáka na smysluplný osobní, občanský i pracovní život. Škola se zapojila do „tranzitního programu“, který zajišťuje koordinované a komplexní pojetí podpory v době ukončování školní docházky u žáků se SVP (speciálními vzdělávacími potřebami) ze školy do další etapy jejich života, tento program byl včleněn do školního vzdělávacího programu pro praktickou školu jednoletou a dvouletou.

Naším žákům PRŠ jednoleté i dvouleté bylo umožněno zapojit se do dobrovolné rozšířené podoby tranzitního programu (TP), která zahrnuje především podrobnější práci se žákem, jeho rodinou i s blízkou komunitou, možnost využívat během výkonu praxe pedagogického doprovodu/asistenta a získat další podporu z probíhajícího projektu ...

Při tvorbě tohoto tranzitního programu škola spolupracovala s Univerzitou Palackého v Olomouci, Pedagogickou fakultou, Ústav speciálněpedagogických studií s názvem „Systémová podpora kariérového poradenství a tranzitních programů žáků se SVP pro ČR“, reg. č. CZ.02.3.62/0.0/0.0/19_077/0016805. Aktivita rozšířené podoby TP jsou z tohoto projektu financovány.

Včlenění tranzitního programu (TP) do ŠVP PRŠ 1 a aktivit školy

Tematické okruhy tranzitního programu (TP)	Doporučené realizační postupy TP	Rozvíjené kompetence v ŠVP	Naplnění výstupů TP v ŠVP jednotlivých předmětů PRŠ 1	Naplnění výstupů TP v dalších aktivitách školy
Seznámení žáků a zákonných zástupců s TP	<i>Vysvětlení TP, seznámení žáků s programem a informace o možnostech zapojení do jeho dobrovolné rozšířené aktivity</i>	Kompetence k učení	Praktická cvičení-učivo: Seznámení žáků a zákonných zástupců s tranzitním programem. Informace o základních podmínkách výkonu odborné praxe žáka, včetně pořízení zdravotnického průkazu a dodržování platných hygienických nařízení.	
Seznámení zákonných zástupců s TP	<i>Kontaktování a schůzka se zákonnými zástupci žáků o tranzitním programu o a možnostech zapojení do jeho dobrovolné rozšířené aktivity</i>			Na začátku školního roku-školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe-rozšířené aktivity tranzitního programu
Osobnost žáka-potřeby a možnosti, příprava Profil, Míra potřebné podpory	<i>Zjišťování informací o žákovi (pracovní zkušenosti, s čím pomáhá doma, využívání kompenzačních pomůcek apod.), analýza schopností a podpory „Míra potřebné podpory“. <u>Možné nástroje: Profil na jednu stranu</u>, silné a slabé stránky, přání, co mě baví dělat, čím bych chtěl být apod., výhody práce.</i>	Kompetence komunikativní Kompetence k řešení problémů	Rodinná výchova-učivo: Osobnost žáka/individuální plánování- <u>Míra potřebné podpory žáka</u>	
Exkurze v místě výkonu odborné praxe		Kompetence pracovní Kompetence k učení	Praktická cvičení-učivo: <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti na pracovišti • hygiena práce • používání ochranných a hygienických pomůcek 	

		Kompetence k řešení problémů	udržování pořádku a čistoty	
Rozvoj pracovních kompetencí	<i>Utváření představy o tom, co znamená chodit do práce (jaké máme druhy zaměstnání – charakter, odměna, náplň práce, co k tomu potřebuji, abych ji mohl vykonávat, pracovní doba).</i>	Kompetence pracovní Kompetence k učení	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Uvědomit si význam práce v životě člověka 	
Osobnost žáka-individuální plánování, dokončení Profil, Míra potřebné podpory	<i>Zjišťování informací o žákovi, dokončení „Míry potřebné podpory“. Kompletace Profilu na jednu stranu a dalších nástrojů v rámci plánování zaměřeného na člověka (PZČ).</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Osobnost žáka/individuální plánování-vytvoření Profilu žáka Posoudit své možnosti při rozhodování o volbě povolání 	
	<i>Příprava na schůzku: žák/rodíče-žák. zástupci/další osoby</i>			školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe-rozšířené aktivity tranzitního programu
Rozvoj pracovních kompetencí	<i>Vytváření základních a jednoduchých pracovních návyků a dovedností.</i>	Kompetence pracovní Kompetence k učení	Domácí práce-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Jednoduché pracovní operace a postupy 	
Bezpečnost práce na pracovišti			Praktická cvičení, Domácí práce-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Bezpečnost práce na pracovišti 	
Osobnost žáka-individuální plánování Zmapování představ	<i>Práce se žákem s možným využitím nástroje „Mapa“ nebo „Cesta“. Výsledkem má být zmapování konkrétních představ o práci žáka. U žáků směřujících mimo zaměstnání důraz na zmapování oblastí samostatného způsobu života (komunikace, dovednosti, bydlení, volný čas, další vzdělávání, využívání sociálních služeb).</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Posoudit své možnosti při rozhodování o volbě povolání 	PRŠ 1 - Praktická cvičení, Rodinná výchova, Domácí práce, Občanská výchova, Český jazyk

Osobnost žaka- individuální plánování ve spolupráci se zákonými zástupci, rodinou, případně s komunitou, Zmapování představ	<i>Realizace schůzky: žák/zákonní zástupci/další osoby...</i>			školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe-rozšířené aktivity tranzitního programu
Osobnost žaka- individuální plánování, Akční plán	<i>Vytvoření Akčního plánu (konkrétní úkoly, co je potřeba udělat, odpovědnost, termíny, jak poznám, že je splněno).</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní a pracovní	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none">Osobnost žaka/individuální plánování Akční plán	
Aktivní oslovení zaměstnavatelů	<i>Aktivní oslovení zaměstnavatelů pro výkon odborné praxe.</i>			školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe
Rozvoj pracovních kompetencí a kompetencí k učení	<i>Příprava na výkon praxe v rámci prostředí školy (pokud je reálné). Trénink dovedností souvisejících s praxí.</i>	Kompetence pracovní	Praktická cvičení, Domácí práce-učivo: <ul style="list-style-type: none">Trénink dovedností souvisejících s praxí ČJ-učivo: <ul style="list-style-type: none">texty související s profesní přípravou (čtení návodů a pracovních postupů); čtení s porozuměním a interpretací	
Aktivní výkon praxe.		Kompetence pracovní Kompetence k učení	Praktická cvičení-učivo: <ul style="list-style-type: none">Aktivní výkon praxe	

Rozvoj sociálních personálních kompetencí žáka	<i>Podpora sociálních dovedností žáka, rozvoj komunikace, jak se prezentovat (v zaměstnání, zařizování osobních záležitostí), zásady vhodné/nevhodné komunikace apod.).</i>	Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální Kompetence k řešení problémů	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Umět se prezentovat při vstupu na trh práce 	
Poznávání důležitých institucí	<i>Seznámení s úřady, které potřebujeme k životu (úřad práce, OSSZ, lékař aj.).</i>	Kompetence občanské	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Získat informace o možnostech hledání práce 	Exkurze: školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe, třídní učitel, je možné využít i Projektové dny, předmět OV
Rozvoj samostatnosti, plánování budoucnosti	<i>U žáků směřujících mimo zaměstnání podpora vybraných oblastí, potřebných k nejvíce samostatnému způsobu života po škole (další vzdělávání, možnosti bydlení, volný čas apod.).</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní a pracovní Kompetence sociální a personální Kompetence k učení	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Získat informace o možnostech hledání práce Výchova ke zdraví-učivo: <ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy a komunikace 	
Zajištění pomůcek, ochranných pomůcek	<i>V případě potřeby zabezpečení pomůcek potřebných pro plnění pracovních úkolů žáků při výkonu praxe.</i>			školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe
Komunikace a chování na pracovišti, řešení problémů	<i>Podpora komunikace – přijímací pohovor, jak komunikovat na pracovišti, chování v práci apod.</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní Kompetence sociální a personální	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Umět se prezentovat při vstupu na trh práce Český jazyk-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Odpovědi na otázky ústně i písemně; zdvořilostní obraty – uvítání, rozloučení, 	

		Kompetence k učení	představování; seznamování a představování Občanská výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Konflikty a jejich řešení	
Reflexe praxe	<i>Hodnocení výkonu praxe – revize o (ne)vhodnosti praxe a dalšího směřování žáka.</i>	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů	Praktická cvičení-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Reflexe praxe	
Exkurze, poznávání světa práce.	<i>Návštěva úřadu práce.</i>	Kompetence pracovní	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Získat informace o možnostech hledání práce	školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe, třídní učitel, je možné využít i Projektové dny
Hospodaření s penězi	<i>Hospodaření s penězi, poznávání mincí a bankovek, bankovní účet, manipulace s penězi, nakupování aj.</i>	Kompetence sociální a personální Kompetence občanské	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Domácí rozpočet, hospodaření Domácí práce-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Příprava pokrmů – výběr, nákup a skladování potravin, ... Matematika-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Peníze (bankovky, mince), platební karta; slovní úlohy s použitím platidel	je možné využít školní výlety, pobytové akce, exkurze i Projektové dny
Práce na počítači	<i>Práce na počítači, e-mailová komunikace, vyhledávání pracovních nabídek, dopravních spojení aj.</i>	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Získat informace o možnostech hledání práce Občanská výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Místo, kde žijeme-jízdní řády Počítačové dovednosti-učivo: <ul style="list-style-type: none">• Práce s informacemi	

			Český jazyk-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Elektronická pošta, komunikace 	
Osobnost žáka- individuální plánování, příprava Plánu přechodu	<i>Příprava podkladů na Plán přechodu do další etapy života (práce, další vzdělávání, podpora samostatného způsobu života, život v komunitě apod.).</i>		Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Získat informace o možnostech hledání práce, Získat přehled o možnostech dalšího vzdělávání 	
Zhodnocení uplynulého období. Osobnost žáka- individuální plánování, revize Akčního plánu a míry potřebné podpory.	<i>Zhodnocení uplynulého období výkonu odborné praxe formou revize Akčního plánu, míry potřebné podpory a celkové zhodnocení práce žáka.</i>	Kompetence k učení Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní	Praktická cvičení-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Reflexe a zhodnocení. Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Praxe u zaměstnavatelů (sebehodnocení) 	
Osobnost žáka- individuální plánování, aktualizace Profil doplnění o Pracovní profil	<i>Aktualizace nástroje Profil na jednu stranu s doplněním o Pracovní profil žáka.</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Osobnost žáka/individuální plánování – doplnění Profilu žáka o Pracovní profil Posoudit své možnosti při rozhodování o volbě povolání 	
Osobnost žáka- individuální plánování, finální úprava Plánu přechodu žáka	<i>Finalizace Plánu přechodu do další etapy života žáka (práce, další vzdělávání, podpora samostatného způsobu života, život v komunitě apod.), který bude představen na závěrečné schůzce.</i>	Kompetence k řešení problémů Kompetence komunikativní	Rodinná výchova-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Osobnost žáka/individuální plánování-Plán přechodu do další etapy života žáka Posoudit své možnosti při rozhodování o volbě povolání 	
Ukončení aktivního výkonu praxe.	<i>Ukončení aktivního výkonu praxe. Spojený s poděkováním zaměstnavatelům</i>	Kompetence komunikativní	Praktická cvičení-učivo: <ul style="list-style-type: none"> Ukončení aktivního výkonu praxe 	
Ukončení tranzitního programu	<i>Realizace reflektivního setkání žáka Realizace schůzky: žák/zákonní zástupci/případně</i>			školní Metodik TP, vedoucí odborné praxe-rozšířené aktivity tranzitního programu

	<i>dalších osob (např. asistent, zaměstnavatel, sociální služby) – shrnutí a vyhodnocení, představení <u>Plánu přechodu do další etapy života</u></i>			
--	--	--	--	--

Formy realizace praxí/exkurzí u zaměstnavatelů:

- individuální praxe dle dovedností a schopností daného žáka zaměřené na posílení jeho pracovních činností (soběstačnosti a samostatnosti; zvyšování kompetencí spojených s hledáním, získáním a udržením si pracovního místa);
- individuální praxe dle možností školy;
- individuální praxe dle trhu práce (otevřený či chráněný);
- exkurze u zaměstnavatelů;
- skupinová praxe dle možnosti školy a trhu práce (se zaměřením na posílení pracovních činností žáků).

Podpůrné formy:

- možná asistence na pracovišti (zaměstnanec školy, firmy, sociální služby);
- plánování zaměřené na člověka-individuální plánování zaměřené na činnosti a aktivit, které by měly v budoucnu zvýšit uplatnitelnost žáka v pracovním i ve společenském životě
- setkání se zákonnými zástupci; se zástupci návazných služeb (např. sociální služby).

5. Časová dotace realizace tranzitního programu

12 vyučovacích hodin týdně.

6. Oblasti stávajícího ŠVP školy, které jsou ovlivněny, tranzitním programem

PRŠ 1 - Praktická cvičení, Rodinná výchova, Domácí práce, Občanská výchova, Český jazyk a literatura

7. Klíčové kompetence a výchovně-vzdělávací strategie vedoucí k jejich naplnění

Při včlenění tranzitního programu do ŠVP PRŠ 1 a PRŠ 2 nedošlo k podstatným změnám ve stávajících klíčových kompetencích, tedy ani ve výchovně-vzdělávacích strategiích.

8. Učební plán

TP je realizován především v rámci rozsahu předmětu Rodinná výchova a Praktická cvičení, v odborných činnostech nedošlo k podstatným změnám v učebním plánu.

9. Dokumentace související s tranzitním programem

a) Ředitelství školy

- Smlouva o individuální praxi nebo Smlouvu o skupinové praxi
- Seznam žáků účastnících se rozšířené aktivity programu TP

b) Dokumentace související s konkrétním žákem

- Portfolio – informace o žákovi – přechodové domény, míra potřebné podpory
- Zápis ze setkání + akční plán
- Kontrolní seznam plánovaných a realizovaných činností
- Případně zápis z asistence na praxi

10. Personální zabezpečení tranzitního programu

a) Metodik TP (tato pozice je jasně vymezená v době průběhu projektu, po jeho ukončení přechází na vedoucího odborné praxe)

- vede pravidelné schůzky s vybranými žáky;
- pracuje s vybranými žáky na základě principů plánování zaměřeného na člověka;
- sestavuje osobní profil žáka, zajišťuje a vytváří individuální plány pro žáky;
- podporuje žáka ve vytvoření vlastní představy o budoucím životě či pracovním uplatnění, rozvoje pracovních a sociálních dovedností;
- mapuje trh práce;
- vytipovává vhodné praxe pro žáka;
- vyhledává zaměstnavatele;
- dojednává schůzky se zaměstnavatelem a podmínky pro praxi;
- podporuje žáka při realizaci praxe na otevřeném či chráněném trhu práce;
- vyhodnocuje situace a plány žáka;
- spolupracuje s asistentem TP;
- komunikuje s rodinou a dalšími podpůrnými osobami v okolí žáka.

b) Asistent TP (tato pozice je jasně vymezená v době průběhu projektu)

- poskytuje podporu žákovi při nábízení pracovních a sociálních dovedností;
- poskytuje podporu žákovi při doprovodu na a z místa výkonu praxe, při výkonu praxe;
- pozoruje průběh práce žáka na praxi a snaží se vytipovat nejvhodnější postup práce;
- pomáhá žákovi získat dovednosti potřebné k samostatnému vykonávání pracovních úkolů;
- je odpovědný za poskytování adekvátní podpory žákovi v začleňování do kolektivu spolupracovníků;
- pomáhá žákovi rozvíjet jeho kontakty a komunikaci se zaměstnavatelem, nadřízenými a spolupracovníky;
- podporuje kolegy ve správném zadávání pracovních úkolů žákovi;
- podporuje žáka v osvojení dovedností, které s prací souvisejí nepřímo;
- je odpovědný za sledování a zaznamenávání nedostatků a obtíží v průběhu praxe;
- ve spolupráci s metodikem navrhuje strategie řešení obtíží na pracovišti, sleduje a zaznamenává výsledky použité strategie.

c) Vyučující žáka

- obsah i formy výuky plánuje se ohledem na cíle a principy tranzitního programu;
- klade důraz na nábízení dovedností, které žák prakticky využije v závislosti na konkrétním zaměření individuálního plánování (portfolia žáka);
- při plánování učebního pokroku žáka úzce spolupracuje s dalšími vyučujícími a se všemi aktéry tranzitního programu konkrétního žáka.

d) Výchovný poradce

- V rámci své funkce a celkového zaměření výchovná poradkyně úzce spolupracuje s metodikem TP s vedením školy a partnerskými a spolupracujícími organizacemi na zdárném proběhu tranzitního programu a jeho včlenění do našeho vzdělávacího programu.

e) Vedoucí odborné praxe-v naší škole tuto pozici zastává školní Metodik TP

- Jedná se o vyučující předmětu Praktická cvičení, zajišťuje odbornou praxi našich žáků.

11. Technicko-materiální zabezpečení tranzitního programu (včetně zajištění bezpečnosti)

- Ochranné pomůcky související s průběhem praxí žáci získávají ve škole nebo na pracovištích, individuální ochranné pomůcky vyžadované pouze v některých místech výkonu odborné praxe (např. protiskluzová obuv) si žáci pořizují sami. Všichni žáci jsou zároveň proškoleni o BOZP jak vedoucím odborné praxe, tak i na místě výkonu odborné praxe. Žákům i jejich zákonným zástupcům jsou poskytnuty relevantní informace o základních podmínkách výkonu odborné praxe žáka, včetně nutnosti pořízení zdravotnického průkazu a dodržování platných hygienických nařízení.
- Kancelářské potřeby (papíry různých formátů pro plánování žáka – MAPA, CESTA...; pastelky, fixy, křídly, kancelářské složky).
- Technika-notebook. PC, projektor, připojení na internet.
- Vybavení cvičné kuchyně, technického zázemí pro domácí práce, školní dílny, pro výkon zahradních a pěstitelských prací.

12. Organizace a pracoviště, na nichž je realizována odborná praxe/ tranzitní program

Odborná praxe probíhá v naší škole; v partnerských zařízeních společnosti Arkadie, v jejich chráněných dílnách a sociálně rehabilitačních zařízeních (Krupka, Úpořiny, Prosetice, Novoveská); ve firmách Obalexpres, restaurace Zdravěnka Teplice, Botanická zahrada Teplice, Mateřská školka Sládkova, Firemní mateřská školka Profi, Farma Úpořiny. Škola je stále v tomto ohledu otevřená i spolupráci s dalšími vhodnými firmami a pracovišti.

Naše škola má dostatečné technické zázemí, které je i personálně zabezpečeno, pro výkon odborné praxe vykonávané ve škole; žáci tak mohou pracovat na školních pozemcích, v kuchyni školy, v technickém zázemí, kde se nabízí praní, žehlení prádla a úklidové práce, škola má keramickou dílnu, šicí dílnu, technickou dílnu dřevo, nabízí se i aktivity zaměřené na drobné technické a údržbářské práce.

V Teplicích, dne: 19. 8. 2021

ředitel školy: Mgr. Ivan Růžička

.....

Školská rada dodatek schválila dne: